

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6,
telefon 72 082. — Ureja ured-
niški odbor. Odgovorni ured-
nik Karel Kušar — Teh. ured-
nik Franjo Ravnikar. — Iz-
haja vsakega 20. v mesecu.
— Ziro račun številka 5012-
3-60. — Cena 1 dinar. — Tisk:
Tiskarna PTT v Ljubljani

Občinski

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Rezultati javne razprave o ustavah

Dve želji sta vodili družbenopolitične organizacije naše občine pri javnih razpravah o ustavah SRS in SFRJ: **množičnost in ustvarjalnost**. Ali smo zadostili tem željam?

Množičnost v javni razpravi o ustavah

Že v prejšnji številki smo pisali, da smo veliko skrb posvetili predpripravam na javno razpravo o ustavah. Za javno razpravo smo skrbno pripravljali 81-člansko skupino družbenopolitičnih delavcev naše občine. Ta skupina se je udeleževala treh seminarjev (v Kranju, Ljubljani, v Grobljah), kjer so proučevali ustavi v njunih niansah. Skupino smo razdelili v trojke (ponekod v dvojke), ki so se udeleževale zborovanj v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in zborovanj v interesnih dejavnostih.

Planirali smo 35 zborovanj v delovnih organizacijah, 24 zborovanj v krajevnih skupnostih in dve zborovanji v interesnih dejavnostih. V samem poteku javne razprave so izrazile še nekatere interesne skupine občanov, da bi imele javno razpravo, kar je bilo tudi opravljeno. Število udeležencev v javni razpravi je vzpodbudno; menim celo, da so bile redke politične akcije tako množično obiskane.

Obisk delovnih ljudi v delovnih organizacijah je bil na zborovanjih o ustavah naslednji: Induplati 540, TOKO 24, Tosama 150, Papirnica — Količevo 300, Slovenijales 290, Združena kemična industrija 152, Univerzale 400, Melodija 80, Termit Ihan 45, Termit Moravče 30, Lek Mengeš 80, Trak 90, Mlinostroj 105, Filc 48, Rašica Moravče 90, Emona 37, Semesadika 30, Žito 38, Opekarna Radomlje 26, Opekarna Mengeš 20, Slamnik Mengeš 25, Tamiz 32, Avtoservis 120, Komunalno podjetje 29, SOB Domžale 29, LB in SDK 40, Beton 60, Zdravstveni dom 40, Postaja milice 19, Biro-71 26, Delavska univerza 15, Mojca 66, Napredeč 124, Hidrometal 30, Zavarovalnica Mengeš 30.

Obisk delovnih ljudi v krajevnih skupnostih je bil na zborovanjih o ustavah naslednji: Dob 8, Češnjice 10, Blagovica 22, Domžale 10, Dragomelj 26, Homec 10, Ihan 15, Jarše 28, Krašnja 17, Krtina 30, Lukovica-Rafolče 28, Prevoje 8, Trojane 17, Trzin 11, Vrhpolje 12, Velika vas 18, Zlato polje 21, Zalog 19, Vir 22, Radomlje 22, Preserje 40, Moravče 22, Mengeš 18.

Obisk delovnih ljudi po interesnih dejavnostih je bil na zborovanjih o ustavah naslednji: prosvetni delavci 139, obrtniki 61, seminar 81, splošni zbor občine 405.

Da bi dosegli čim boljše udeležbo na zborovanjih, smo angažirali po predstavnikih vsa informativna sredstva javnega obveščanja v delovnih kolektivih, angažirali smo TV Ljubljana, Radio Ljubljana, Občinski poročevalec, pismeno vabili po pošti nad 1000 delovnih ljudi, natisnili nad 5000 vabil, ki so jih raznosili učenci osnovnih šol po domovih, v krajevni skupnosti itd. Storili smo veliko, da bi dosegli množičnost v javni razpravi.

Zelo dober obisk je bil na javnih razpravah v delovnih kolektivih, saj je povprečen obisk na enem zborovanju kar 86 delovnih ljudi. Zborovanja v delovnih kolektivih smo organizirali pred zborovanji v krajevnih skupnostih, kar je verjetno vplivalo na obisk v krajevnih skupnostih. Ni pa to opravičilo, ker delovni ljudje uresničujejo z ustavo nešteto interesov prav v krajevnih skupnostih.

Skupno smo imeli 62 zborovanj, ki se jih je udeležilo 4380 delovnih ljudi. Številka je velika, če jo primerjamo s političnimi akcijami prejšnjih let. Lahko pa bi se razprav udeležilo še več delovnih ljudi, kajti to možnost smo dali vsakomur.

Ustvarjalnost v javni razpravi o ustavah

V javni razpravi o osnutkih ustave smo poleg množičnosti skušali doseči še ustvarjalnost delovnih ljudi. Če naj bo ustava dogovor delovnih ljudi, naj delovni ljudje tudi ustvarjalno sodelujejo pri njeni dokončni redakciji.

Tematika obravnave osnutkov ustave je bila v posameznih sredinah različna. Družbenoekonomski sistem je prevladoval na zborovanjih v delovnih organizacijah, delegatski sistem in finansiranje krajevnih skupnosti pa na zborovanjih v krajevnih skupnostih. Posamezne dele ustave, ki govore o posameznih interesih, pa so bolj obravnavali delovni kolektivi ustanov in interesnih skupnosti.

Vzdušje razprav je bilo pozitivno in delavno skoraj v vseh delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Manjša zainteresiranost je bila na zborovanju prosvetnih delavcev in obrtnikov. Predvsem obrtniki, ki so povezovali razpravo o osnutkih ustave z zakonom o zasebnem delu, so bili nezaupljivi, čeprav jim ustava jamči zasebno obrt. Izključuje pa izkoriščanje človeka, a omogoča razvoj pristnih samoupravnih socialističnih odnosov v posebnih organizacijah združenega dela.

Zanimivo je, da je bilo število razpravljalcev o osnutku ustave v delovnih organizacijah sorazmerno majhno. Delavci so se predvsem zanimali, ali bo delovni človek v resnici imel neodtujljivo pravico, da odloča o svojem delu in delovnih rezultatih v okviru TOZD. V zvezi s tem vprašanjem so poudarjali, da bi moral sindikat imeti isto veljavo v novi ustavi, kot jo je imel v dosedanjih. Velikokrat se je na področju družbenoekonomskih odnosov postavljalo vprašanje, kaj je z minulim delom, ki ga pogosto tretiramo samo kot lastninski oziroma delitveni vidik. Osnutek

ustav SRS in SFRJ v delovnih organizacijah delovni ljudje sprejemajo kot dokument, ki daje možnosti za kvaliteten premik v razvoju samoupravljanja. Pravice in dolžnosti delavca-samoupravljalca se z novo ustavo še nadalje krepijo in razvijajo. Delovni ljudje so prepričani, da bo dosledno izvajanje ustavnih določil omogočilo še hitrejši družbeni napredek.

Čeprav je bila udeležba na zborovanjih v krajevnih skupnostih majhna, je bila razprava živahnija in številčnejša. V razpravah so prevladovala vprašanja financiranja krajevnih skupnosti, delegatski sistem, perspektivnost kmečkih gospodarstev, uveljavljanje pravice otrok do izenačenih pogojev šolanja, socialnega varstva, neupravičenega bogatenja, ki ga celo zakoni dopuščajo (kvadratura vikendov) itd. Vsa vprašanja so bila več ali manj podprta s konkretnimi primeri.

Iz razprav se lahko sklepa, da krajevna skupnost še vedno preveč povezuje na občino, ne pa tudi na element družbeno ekonomskega položaja delavcev, povezanih v krajevni skupnosti z delovnimi skupnostmi ustreznih organizacij združenega dela. To verjetno izhaja iz tega, ker vse krajevne skupnosti nimajo na svojem teritoriju delovnih organizacij. Predvsem za take krajevne skupnosti je še vedno nerazumljivo financiranje njihovih potreb, čeprav imajo v svojih vrstah »čiste« delavce. Od tod tudi zahteva, da se mora sistemsko urediti financiranje krajevnih skupnosti. Take krajevne skupnosti, ki na »svojem« ozemlju nimajo delovnih organizacij, trdijo, da so doslej plačevale davek za razvoj razvitejših.

V zvezi s financiranjem krajevnih skupnosti je bilo govora tudi o delavcih, ki delajo v tujini, pa ne plačujejo nikakršnih družbenih dajatev, čeprav njihove družine v domovini koristijo vse družbene bonitete.

Na področju delegatskega sistema velja pripomniti, da so v razpravah padale pripombe, da bo ta sistem predrag in kompliciran. Ta trditev verjetno izhaja iz dosedanjih izkušenj. Tudi sedanji sistem ni bil učinkovit. Stalno so se menjavali zakoni, predpisi in drugi akti. Ustava pa nam mora zagotoviti, da bodo bodoči zakonski akti veljali za daljšo dobo, kar nam bo dajalo tudi več časa. Strokovne službe pa bodo morale odigrati svojo vlogo.

Udeleženci razprave o osnutku ustave SFRJ in SRS v Domžalah

Struktura delegacij naj bo odraz strukture v občini. Vztrajati bo potrebno, da bodo sestavljene delegacije na vseh nivojih, tako da bo 60% članov delegacij neposrednih delavcev, da bo 30% članov delegacij žensk in da bo v tej strukturi tudi 30% mladih ljudi. Če bomo pri tem vztrajali, lahko pričakujemo v novi skupščinski mandatni dobi osvežitev celotne naše kadrovske politike in vnašanje v ustvarjalno delo nove svežine. Zanimiv je predlog nekaterih krajevnih skupnosti, ki pravijo, da bi morala krajevna skupnost gospodariti nad naravnimi bogastvi, ki se nahajajo na njenem teritoriju. Tu ne gre za rudnike in vrtnice, ki pomenijo za širšo družbeno skupnost veliko bogastvo. Tu gre, konkretno v naši občini, za peskokope in kamnolome, ki jih delovne organizacije ne izkoriščajo racionalno.

To so bile glavne značilnosti razprav o osnutkih ustave SRS in SFRJ v naši občini. Veliko vprašanj, ki so jih postavljali delovni ljudje na razpravah, bodo rešili zakonski predpisi, občinski statut in statuti krajevnih skupnosti in statuti delovnih organizacij. O tem pa bomo morali še spregovoriti.

Marijan Stopar

Kaj predvideva vsebinski program predkongresne aktivnosti ZK v občini Domžale

Ob bližnjem VII. kongresu ZKS in X. kongresu ZKJ se moramo globoko zavedati obveznosti in temu naj tudi primerno potekajo naše priprave. Razumeti moramo to kot mobilizacijo in aktivizacijo vsega članstva za nadaljnje dosledno uveljavljanje in utrjevanje politične usmeritve ZK. Javna razprava o predkongresni aktivnosti mora seči v vsa okolja, do najmanjše organizacije in aktiva, do vsakega komunista.

Odločno in učinkovito se moramo lotiti vseh nalog, zlasti tam, kjer z uresničevanjem sklepov zaostajamo. Naloge so jasno opredeljene v naših dokumentih. Ponovno opozarjamo na naloge iz pisma predsednika Tita in IB ZKJ, na sklepe 29. seje CK ZKS ter na izhodišča za pripravo stališč in sklepov X. kongresa ZKJ. Naloge, navedene v omenjenih dokumentih in vse naloge, ki smo jih sprejeli na III., IV. in V. občinski konferenci ZK Domžale, so sestavni del tega programa.

Vsa pozornost v predkongresni aktivnosti mora veljati preverjanju že sprejetih sklepov in stališč. Zato velja poudariti vlogo ZK pri ustvarjalnem odnosu pri uresničevanju ustavnih dopolnil in nove ustavne usmeritve. Med konkretnimi nalogami bo potrebno preveriti uresničevanje nalog, kot so: boljše gospodarjenje, stabilizacija, odpravljanje neupravičenih socialnih razlik, hitrejša gradnja stanovanj za delavce, ustrezna kadrovska politika, skrb za idejnopolitično usposabljanje komunistov, delavska kontrola, združevanje gospodarstva in uresničevanje vsebine ustave v vsakodnevem samoupravnem življenju.

Vsak trenutek aktivnosti je treba porabiti za povezovanje kongresne vsebine s problematiko ožje ali širše sredine, kjer delujejo OZK in komunisti.

Neposredne naloge

Ocena stanja OZK v občini Domžale, sprejeta aprila in junija 1973, nakazuje, da še pred kongresom odpravimo nekatere slabosti v vrstah ZK, jo organizacijsko utrdimo in izboljšamo njeno učinkovitost. Doseganja politična akcija je sicer že prinesla pozitivne rezultate in zato se je potrebno v predkongresni aktivnosti tudi izraziti o aktivnosti ZK v občini tam, kjer smo dosegli vidne uspehe (delavska kontrola, kadrovska politika itd.). Nujno se je treba soočiti z dejstvom, da marsikaj nismo naredili in da pred kongresom poživimo delovanje organizacij in organov ZK ter storimo vse za večjo politizacijo neaktivnih komunistov:

— zaradi tega naj OZK razpravljajo o stanju in sprejmejo sklepe za večjo politizacijo neaktivnih članov in, če je potrebno, javno kritizirajo neaktivne komuniste. Izhodišče te akcije pa je to, da mora biti vsak komunist aktivno družbeno povezan;

— OZK naj sprejmejo **obveznost**, da bodo sprejele do kongresa najmanj 10 % novih članov oziroma najmanj 1 člana, če gre za OZK pod 10 član;

— v predkongresni aktivnosti mora biti močno poudarjeno idejnopolitično izobraževanje članstva. Zato je v vsaki OZK potrebno zadolžiti člana, ki bo odgovoren za to področje dela;

— sklicati je potrebno občinsko konferenco ZK, ki naj obravnava akcijski načrt predkongresnih razprav, seminarjev in posvetov o izhodiščih za X. kongres ZKJ;

— vsaka OZK mora o izhodiščih za kongres obvezno organizirati razpravo;

— komite občinske konference ZKS bo usklajeval, vodil in usmerjal predkongresno dejavnost v OZK ter izdelal poročilo o uresničevanju stališč. Komite bo imenoval skupino, ki bo pripravila poročilo o predkongresni aktivnosti v občini. Gradivo bo obravnavala občinska konferenca ZKS v februarju 1974;

— komisije pri občinski konferenci ZKS naj obravnavajo tisti del predkongresnega gradiva, ki spada v njihovo delovno področje;

— v okviru kadrovske priprave za kongres in občinsko volivno konferenco je treba pri izbiri kandidatov izhajati iz stališč in sklepov 29. seje CK ZKS. Vse tiste kandidate, ki se niso angažirali in opredelili, je treba zamenjati. Za kongresa in občinsko konferenco je treba izbrati najmanj 50 % delavcev iz neposredne proizvodnje;

— med najvažnejšimi nalogami OZK so: aktivna udeležba komunistov v ustavnih in predkongresni razpravi, skrb za razvoj samoupravnih odnosov in ustanavljanje TOZD, razreševanje aktualnih gospodarskih vprašanj, razprava o statusu občine, delovne organizacije in KS, stanovajska izgradnja, kadrovska politika, združevanje gospodarstva, itd.;

— v občini Domžale bo nujno potrebno oceniti politične razmere in dati poudarek realizaciji smernic, sprejetih po pismu, analizi gospodarskih razmer in situacije v družbenih službah.

Načrt aktivnosti v predkongresnem obdobju

Organizacije ZK:

— kadrovska vprašanja ob pripravah na volivne konference (evidentiranje),

— ocena dela komunistov v OZD ali KS ROK — oktober 1973,

— volivne konference. ROK — do 10. novembra 1973,

— razprave o izhodiščih X. kongresa ZKJ, statuta ZKS, ZKJ in drugih materialih za kongresa. ROK — november, december 1973 in januar 1974.

Vsaka OZK naj uvaja v svoje delo vsa tista vprašanja, ki so pomembna za njeno področje. Dati mora poudarek izvrševanju že sprejetih sklepov.

AKTIVI KOMUNISTOV:

1. Aktiv komunistov neposrednih proizvajalcev

— delovanje organov delavske kontrole — (oktober 1973),

— program izobraževanja za člane aktiva — (nov. 1973),

— ustanavljanje TOZD v posameznih delovnih organizacijah — (dec. 1973).

2. Aktiv komunistov prosvetnih delavcev

— obravnava analize o številu komunistov — prosvet. del.,

— program idejnopolitičnega izobraževanja za prosvetne delavce (november 1973).

3. Aktiv mladih komunistov

— idejnopolitično izobraževanje v ZMS,

— sprejemanje v ZK,

— vključevanje mlade generacije v družbene tokove.

KOMITE OBČINSKE KONFERENCE ZKS

1. Komisija za družbenoekonomske odnose:

— ocena 9-mesečnega poslovanja večjih del. org. (Okt. 1973),

— razprave o združevanju, sodelovanju gospodarskih organizacij v občini ali izven nje (nov., dec. 1973 in jan. 1974),

— ocena gospodarstva v občini za leto 1973 (febr., marec 1974).

2. Komisija za idejnopolitična vprašanja:

— priprave programa izobraževanja komunistov v letu 1973/74,

— razprave o programih del. izobraž. inštitucij (nov. 1973).

4. KOMISIJA ZA SLO:

— politična ocena SLO (oktober 1973),

— delovanje odborov za SLO v KS in OZD (nov. in dec. 1973).

3. KOMISIJA ZA ORGANIZACIJO IN RAZVOJ ZK:

— organizacija razprave o statutih ZKS in ZKJ (nov. 1973),

— razprava o OZK v naši občini (nov., dec. 1973),

— ocena sprejemanja v ZK (jan. 1974).

5. KOMISIJA ZA KADRE:

— evidentiranje kandidatov za organe ZKS in ZKJ (okt. 1973),

— organizacija kadrovske priprave na volivno konferenco (okt. 1973),

— priprava kandidatne liste za organe ZK v občini (nov. 1973).

OBČINSKA KONFERENCA ZKS DOMŽALE

Oktober 1973:

— razprava o zaključkih ustavne razprave,

— stanovajska problematika,

— predkongresne razprave (vsebinski program),

— idejnopolitično izobraževanje (program).

November 1973:

— volivna konferenca ZK,

— izvolitev komiteja, sekretarja in predsednikov komisij,

— pregled dela vseh komisij in komiteja.

Februar 1974:

— razprava o zaključkih predkongresne aktivnosti,

— analiza gospodarskih razmer v občini (ekonom. položaj),

— pojavi klerikalizma.

Smernice za idejnopolitično usposabljanje članov ZK v naši občini

TEMELJNI PROGRAM IDEJNOPOLITIČNEGA USPOSABLJANJA V OSNOVNIH ORGANIZACIJAH IN AKTIVIH ZK

Osnove novega, na 25. seji CK ZKS osvojenega sistema idejno političnega usposabljanja, tvori temeljni program, ki ga morajo sprejeti vse osnovne organizacije in aktivi ZK (tudi aktivi ZK pri občinskih konferencah ZK, npr. aktiv neposrednih proizvajalcev, aktiv prosvetnih delavcev, aktiv mladih komunistov itd.). Temeljni program predstavlja tisti minimum idejnopolitičnega usposabljanja, ki mora biti v eni sezoni (od septembra do julija) realiziran v sleherni osnovni organizaciji in aktivu ZK.

Še vedno je več kot polovica osnovnih organizacij, ki temeljnega programa niti ne sprejmejo, niti ne organizirajo nikakršnih oblik usposabljanja komunistov.

Čeprav temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja ne predstavlja edine oblike usposabljanja komunistov v bazi, saj ne smemo prezreti vse večje vloge informativnih sredstev, dejavnosti drugih družbenopolitičnih organizacij in delavskih univerz, individualnega študija članstva itd., pa je treba v neposredni dejavnosti osnovnih organizacij in aktivov ZK temeljnemu programiranju v prihodnje posvečati mnogo večje pozornosti. To velja tako za organizacijo Zveze ko-

munistov, pri katerih je bila ta dejavnost popolnoma zanemarjena, kot za vse tiste, ki so idejnopolitično usposabljanje organizirale togo in rutinsko, brez stvarne zveze z njihovo neposredno idejnopolitično aktivnostjo. Nujno je, da v predkongresnem obdobju temeljni idejnopolitični program usposabljanja sleherni organizacija Zveze komunistov sprejme in seveda tudi uresniči.

Komisija CK ZKS predlaga osnovo temeljnega programa, šest tem, ki so za vse organizacije Zveze komunistov obvezne. Celovit temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja pa morajo v prvi polovici oktobra t.l. sprejeti vse osnovne organizacije in aktivi Zveze komunistov, potem ko so sprejeli program dela in ugotovili, za katere idejnopolitične akcije je treba komuniste še posebej idejno teoretično oborožiti. Temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja organizacije Zveze komunistov je torej sestavljen iz dela, ki ga je določila komisija CK ZKS in dela, ki ga na podlagi svojega programa in interesov članstva osvoji osnovna organizacija oziroma aktiv Zveze komunistov.

Vsi aktivi komunistov prosvetnih delavcev pri občinskih konferencah ZKS, ki še niso realizirali lanskega programa idejnopolitičnega

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

usposabljanja, morajo obvezno uresničiti do konca tega leta. Med dodatnimi temami, ki naj bi jih aktivni uvrstili v letošnji temeljni program idejnopolitičnega usposabljanja opozarjamo na javno razpravo o resoluciji o razvoju vzgoje in izobraževanja v SRS.

Cilj temeljnega programa idejnopolitičnega usposabljanja komunistov je lahko dosežen le, če se bo neprestano zagotavljala sinteza med teorijo in prakso, med izobraževanjem in konkretno politično aktivnostjo komunistov.

Poudarek je na predavateljskem kadru in lastnih močeh, brez odvečnega iskanja pomoči od zunaj. Sleherna osnovna organizacija Zveze komunistov naj do konca oktobra zadolži tistega, ki bo posebej odgovarjal za idejnopolitično usposabljanje v osnovni organizaciji. Ta bo tudi skrbel, da bo članstvo Zveze komunistov sproti seznanjeno z vso tekočo literaturo.

PROGRAM IDEJNOPOLITIČNEGA USPOSABLJANJA ZA NOVO SPREJETE ČLANE ZVEZE KOMUNISTOV

Število osnovnih organizacij ZK, ki sprejemajo člane ZK, zanje pa ne organizirajo uvodne oblike idejnopolitičnega usposabljanja, je že nekaj let precej visoko. Pričakovanja, da se bo stanje po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ popravilo, se niso uresničila. Čeprav je bilo v enoletnem obdobju uresničevanje smernic pisma sprejetih veliko število novih komunistov, so bil le v redkih osnovnih organizacijah Zveze komunistov, v tretjini OO ZK, organizirani posebni seminarji za novosprejete člane.

V prihodnje je treba s prakso zanemarjanja usposabljanja in izobraževanja novosprejetih članov prekriti. Zaostriži je treba odgovornost osnovnih organizacij ZK in zagotoviti, da bo sleherni kandidat za sprejem v ZK še pred sprejemom obiskoval poseben seminar.

Organiziranje posebnega seminarja za novosprejete člane je torej treba obravnavati ne le kot prvo pomembnejšo obliko idejnopolitičnega usposabljanja v okviru ZK, temveč tudi kot pravico kandidata, ki vstopa v ZK, da je podrobno seznanjen z vsemi implikacijami svoje izredno pomembne življenjske odločitve.

Osnovo programa seminarja tvorijo poleg programa in statuta ZKJ tudi dokument o izdelavi stališč in sklepov za X. kongres ZKJ in »Komunistični manifest«.

Teme programa seminarja se v glavnem pokrivajo s strukturo programa ZKJ. Le na nekaterih mestih so le-te dopolnjene in aktualizirane s sedanji prizadevanji Zveze komunistov za revolucioniranje družbeno-ekonomskih in političnih odnosov v naši samoupravni socialistični družbi.

Seminar je lahko organiziran v popoldanskem oziroma v večernem času, lahko pa tudi v strnjeni obliki. V delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, kjer je večje število kandidatov za sprejem v ZK, bodo ob pomoči komiteja občinske konference ZK in delavske univerze, sami pripravili seminar. Če pa je v celotni občini ali v določenem številu delovnih organizacij in krajevnih skupnosti v nekem obdobju vseh kandidatov skupaj neke med 15 in 25, pa se bo v okviru občinske konference ZK organiziral za vse enoten seminar.

Vsi udeleženci seminarja morajo že na začetku dobiti program in

statut ZKJ, izhodišča za pripravo sklepov in stališč X. kongresa ZKJ in Marx-Engelsov »Komunistični manifest«.

Predavatelje in razprave o posameznih temah je angažirati iz svojih vrst in to tiste komuniste, ki razpolagajo z vsemi kvalitetami dobrega predavatelja. Za uspeh seminarja je zelo pomembno tudi nenehno usmerjanje udeležencev v individualni študij tako temeljnih tekstov Zveze komunistov kot druge marksistične literature.

PROGRAM IDEJNOPOLITIČNEGA USPOSABLJANJA ZA VODSTVA ORGANIZACIJ ZKS

Tudi v prihodnje bodo imeli pomembno mesto v sistemu idejnopolitičnega usposabljanja seminarji za usposobitev vodstev osnovnih organizacij, aktivov, komitejev in občinskih konferenc ZKS; seminarji za vodstva organizacij ZK predstavljajo obliko idejnopolitičnega usposabljanja, katere osnovni smisel je hitra in učinkovita usposobitev sekretarjev osnovnih organizacij aktivov in sekretariatov, članov komitejev, konferenc in komisij pri organizacijah ZK v občini

itd., za uspešno organiziranje dejavnosti ZK na najpomembnejših točkah njenega delovanja v določenem obdobju.

Pri organizaciji in programiranju seminarja za vodstva organizacij ZK je treba izhajati iz programa dela občinske organizacije ZK. Iz njih je treba izbrati tiste sklope idejnopolitičnih vprašanj in nalog, za katere je še posebej potrebna temeljita idejnopolitična usposobitev kadrov. V letošnjem letu predstavlja nekaj takih ključnih nalog, pri katerih bo ZKS še posebej angažirana, nedvomno uresničevanje nove ustave, priprava na kongresa ZKS in ZKJ, nadaljnje odpravljanje nepravilnih socialnih razlik, prizadevanja za stabilizacijo gospodarstva, bitka za socialistično usmerjenost vseh vzgojnih in izobraževalnih dejavnikov itd.

V programih seminarjev za vodstva organizacij ZK naj praviloma ne bi bilo izrazito teoretičnih tem, saj je poglobljeno izučanje teh seminarjev usposobitev kadrov za neposredno idejnopolitično akcijo. Celoten program dela na seminarju mora biti torej izrazito praktično in mobilizacijsko zasnovan. Izredno

pomembno je, da se v delu seminarja predvidi čim več časa za razpravo in zagotoviti kvalitetno vodenje razprave. Praviloma nobeno od vprašanj ali dilem, ki se na teh seminarjih pojavljajo, ne bi smelo ostati nerazčiščeno. Pomembna novost, ki jo uvajamo v letošnji izobraževalni sezoni pri organiziranju teh seminarjev, predstavlja odločitev, da mora sleherni seminar sprejeti sklepe. Osvojitev sklepov na koncu seminarja namreč predstavlja edini logičen in smoteren zaključek seminarja. Sklepi v bistvu tvorijo dogovor udeležencev seminarja za akcijo ZK, ki bo sledila. V samem bistvu torej predstavljajo enotno idejno in akcijsko osnovo za delo komunistov v določeni sredi in na določenem področju družbenega življenja.

Predavatelji in vodje razprav na seminarjih za vodstva organizacij ZK morajo biti praviloma vodilni družbenopolitični delavci v občini. V primeru, da bodo za posamezne teme vabljeni predavatelji, pa je treba obvezno zagotoviti udeležbo vodilnih družbenopolitičnih delavcev v razpravi in pri oblikovanju sklepov seminarjev.

Oddelek konfekcije »Induplati« v Pečah

12. septembra 1973 so v Pečah pri Moravčah v prostorih opuščene osnovne šole stekli šivalni stroji oddelka lahko konfekcije Induplati. Podjetje je zaradi velikih naročil in pomanjkanja delavcev bilo prisiljeno iskati rešitve, ki so približale stroje ljudem in ne obratno. To pa je praviloma mogoče izpeljati le v bolj oddaljenih vaseh. Seveda predstavlja tako dejanje za investitorja precejšnjo obremenitev, ker je treba vse — prostore, napeljave, sanitarije — prilagoditi potrebam proizvodnje in dobrega počutja. Hkrati pa ne moremo mimo dejstva, da predstavlja tak dogodek novo poglavje v ekonomskem razvoju nerazvitega okolja. Nič čudnega ni zato, da so novi delavci in domačini uredili vas tako, kot za največji praznik in pripravili otvoritev tako prisrčno in domače. Čustva vseh je najboljše izrazil tajnik Krajevne skupnosti Peče, tov. Levičnik, ko je v svojem govoru med drugim dejal:

Danes je v dolgi zgodovini Peč največji praznik. Vas, ki je že nekaj časa kazala znake vztrajnega propadanja, je v svoji zgodovini obrnila nov list z obetajočo prihodnostjo.

Leta in leta so prav iz teh krajev odhajali mladi in stari v širni svet za kruhom. Tam so si ustvarjali družine — tu pa so ostajale hiše prazne in neobljudene. Redko kdo se je vrnil.

Glejte, danes pa stojimo pred splotjem, v katerem že brnijo stroji. Tu je stavba, v kateri se bo kovala bodočnost Peč. To je kraj, ki bo dal velik kos kruha nekaj desetletjem deklet in ženam — prostor, kjer bo mamica služila denar, da bo svojim otrokom kupila vse tisto, kar malčki potrebujejo za svoj razvoj.

Danes imamo v Pečah praznik! V vas so prodrli žarki svetlobe in toplote, zdi se mi, kot bi se vas znova rodila. Občani prav zdaj — bolj kot kdajkoli — gledajo z za-

upanjem v bodočnost, v socialistično prihodnost. Kajti samo v socializmu se dogajajo take stvari, da je človek človeku brat, da daje družba ljudem več, kot lahko občani družbi vračajo, da priskoči družba na pomoč občanom taktat, ko se ti znajdejo na križpotju ne vedoč, kako in kam.

Danes imamo praznik! Nov daljnovod, transformator, prenovljena stavba, opremljena s stroji. Ljudje si doma služijo kruh — danes nekaj deset, jutri jih bo že več...

Vse to nam je dala tovarna Induplati, za kar se ji v imenu vseh občanov toplo zahvaljujem. Tudi občina nam je pri tem izdatno pomagala — tudi njej gre iskrena zahvala.

Dobili smo bogato in zajetno darilo. Kako naj se vam, dragi pred-

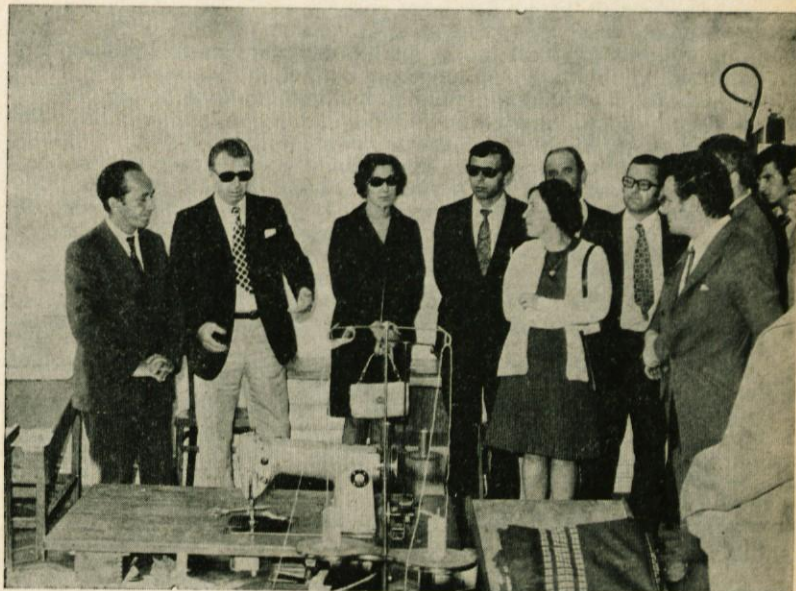
stavniki za vse to oddolžimo? HVALA VAM!

Nazadnje bi se še enkrat najtopleje zahvalil tovarni Induplati iz Jarš za velika finančna sredstva, ki jih je vložila v obrat v Pečah ter za postavitev trafo postaje. Zahvaljujem se Skupščini občine Domžale, ki je prispevala finančna sredstva ter nas obenem tudi moralno podprla. Zahvaljujem se Elektro Ljubljana, ki je v rekordnem času postavila trafo postajo.

Posebno zahvalo pa dolgujem tudi družbeno-političnim organizacijam, posebno še Socialistični zvezi za vso pomoč pri delu.

Še enkrat — vsem, ki ste pomagali, da je obrat Induplati v Pečah postal resničnost — najlepša hvala!

J. U.

Direktor »Induplati« Jarš dipl. ing. Srečo Bergant pojasnjuje predsedniku skupščine tov. Albinu Klemencu in ostalim gostom delovanje šivalnega stroja, ki je postavljen v novem konfekcijskem obratu v Pečah pri Moravčah

Izgradnja tretje črpalne postaje v Domžalah

Komaj dobrih trinajst let je minilo, ko je bil potrjen glavni načrt za izgradnjo prve faze vodovoda v Domžalah. Načrt vodovoda je predvideval izgradnjo treh črpalnih postaj na polju med Domžalami in Grobljami, imenovanemu v »KLI-NAH«, kakor so v starih časih imenovali njive, kjer so locirana črpališča.

Črpalnica številka I je bila zgrajena že v prvi fazi. Drugo črpalnico je bilo potrebno zgraditi časovno pred programiranim časom, ker so potrebe po vodi in količina potrošene vode naraščale z neverjetno naglavo.

Načrt je predvideval oskrbo z vodo iz domžalskih zajetij za naslednje kraje: Domžale, vključno z Depalo vasio in Študo, Rodico, Spodnje in Srednje Jarše, Podrečje, Vir, Prelog, Ihan, Goričico in Dob. Vsa ta naselja so imela v letu 1957 samo 7264 prebivalcev. Do leta 2000 naj bi imela ta naselja 17.014 prebivalcev. Pri tem je porast prebivalstva računano dokaj realno. Poleg tega pa obravnavani vodovodni si-

stem dobavlja vodo prebivalcem naselij: Dragomlje, Pšata, Mala Loka in Bišče.

Kot posebni potrošniki pa so bili v načrtu vračunani Oljarna na Viru s 500 m³ na dan, Farma bekonov v Ihanu 25 m³ na dan, in Kmetijsko posestvo Pšata v Depali vasi z 10 m³ dnevno. Razvoj je šel mnogo hitreje, spremeniti so se morali urbanistični programi, ki so predvidevali nove zazidalne površine z racionalno zazidavo, močno se je dvignila tudi gostota naseljenosti prebivalcev na hektar in to na vsem območju, ki ga z vodo zalaga vodovodni sistem iz Domžal. Potrošnja vode se je tako povečala, da sta obe črpalni komaj zadostili nastalim potrebam. Ob najmanjši okvari na črpalnici bi bila oskrba z vodo problematična.

Skrb za redno in zadostno količino vode je narekovala samoupravni organom Komunalnega podjetja Domžale, da se je odločilo za takojšnjo izgradnjo tretje črpalnice.

Vodnjak je izkopal podjetje Geološki zavod iz Ljubljane. Vodnjak

je premera 120 cm do globine 13 m. Od tu dalje do globine 53 m, pa je premera 101 cm. V njega so vložene posebne cevi, ki služijo istočasno kot filter. Vodnjak je izkopen, kakor smo že ugotovili, do globine 53 metrov in tako zajema tri vodonosne sloje podtalne vode. Voda se s prvega vodonosnega sloja, iz katerega so se običajno občani oskrbovali z vodo ne črpa. Sedaj črpalnica črpa vodo iz tretjega vodonosnega sloja, kjer je kvaliteta vode boljša in manjša možnost okužbe.

Kvaliteta vode je stalno kontrolirana in se v strokovnih in zdravstvenih krogih smatra za zelo kvalitetno.

Črpalnico za črpanje vode je izdelalo podjetje Litostroj iz Ljubljane. Njena kapaciteta je 60 litrov vode na sekundo. Črpalnica je nameščena v ličnem objektu in je vsako onesnaženje vode praktično nemogoče. Obstaja pa stalna nevarnost, da pride do okuženja podtalnice z območja severno od črpališča.

Novozgrajeno črpališče je že povezano s cevovodom profila 250 mm z obstoječim vodovodnim omrežjem. V ta namen sta bila zgrajena na ključnih mestih dva velika jaška, od katerih eden omogoča izgradnjo cevovoda proti severovzhodu. Ob sušnem obdobju je krizo po vodi že reševala črpalnica III. Za oskrbo severnega dela Domžal in naselij severno od republiške ceste I/6, ki se intenzivno izgrajuje — imenovan SEVER I — bo nujno zgraditi povezavo z glavnim napajalnim cevovodom od nanovozgrajene črpalnice preko naselij Rodica—Spodnje Jarše v smeri nove šole Josip Broz Tito do obstoječega cevovoda, ki poteka proti Viru.

Ta članek ima namen le na kratko prikazati potrebo po izgradnji črpališča III in v tej zvezi realizacijo nadaljnjih nalog, ki so potrebne za nemoteno preskrbo prebivalcev z zdravo pitno vodo za območje vodovodnega sistema Domžal in bližnje okolice.

S. J.

RAZPIS

posojil za investicije v zasebno kmetijstvo za leto 1974.

HKS Emona Ljubljana in TOZD Kooperacija Ljubljana vabita kmetijske proizvajalce kooperacije, ki stanujejo na območju občine Domžale in Kamnik, da zaprosijo za investicijska posojila za razvoj zasebne kmetijske proizvodnje, ki jo predvidevajo od leta 1974 dalje.

Posojila za leto 1974 bo dala HKS Emona Ljubljana za naslednje namene:

1. za nakup plemenske živine,
2. za graditev, preureditev in opremo gospodarskih objektov,
3. za racionalnejše izkoriščanje in razširitev kmetijskih zemljišč,
4. za osnivanje dolgoletnih nasadov,
5. za nakup kmetijskih strojev in naprav.

Prednost pri najetju kredita imajo:

1. strojne in proizvodne skupnosti,
2. zasebni kmetijski proizvajalci v višinah nad 600 m nadmorske višine,
3. zasebni kmetijski proizvajalci, ki grade velike gospodarske proizvodne objekte za pridobivanje goved, telet, brojlerjev in mleka.

Pogoji za dodelitev kredita so naslednji:

1. kredit lahko dobi kmet, ki je lastnik posestva in ki je član hranilno-kreditne službe Emona Ljubljana. Pri naši hranilnici mora imeti vlogo v višini najmanj 10 % od zneska kredita, za katerega prosí. To vlogo mora imeti naloženo v naši hranilnici vsaj polovico dobe, za katero želi dobiti posojilo.

2. posojiljemalec-kmet mora biti povezan s podjetjem Emona Ljubljana — obrat za kooperacijo s kooperacijsko pogodbo. Gozdnemu gospodarstvu Ljubljana pa mora ponuditi v prodajo vse proste količine lesa iz letnega etata.

3. investicija, za katero želi kmet posojilo, mora biti vsklajena s programom razvoja zasebnega kmetijstva, ki velja za območje občine.

4. posojiljemalec-kmet mora imeti predpisano gradbeno dovoljenje za gospodarske objekte, ki jih namerava graditi ali preurediti.

5. namesto dveh porokov mora posojiljemalec-kmet plačati Zavarovalnico Sava Ljubljana zavarovalno premijo, ki zavisi od višine odobrenega posojila. Ta premija se plača pri podpisu pogodbe.

6. ob podpisu pogodbe mora posojiljemalec-kmet podpisati menico.

7. predložiti mora potrdilo o plačanih davkih za zadnje obdobje.

8. obrestna mera je: 1,5 % za posojila, ki jih dobi kmet iz republiških sredstev, ki so predvidena za te namene, 3 % za posojila, ki jih dobi kmet iz ostalih sredstev, ki so predvidena za te namene.

Kreditni se dajo posojiljemalcem za gradnjo gospodarskih objektov za dobo do 10 let, za mehanizacijo in opremo pa za dobo do 5 let.

Interesenti vložijo prošnje na obrazcih podjetja Emona Ljubljana in jih pošljejo na naslov:

Emona Ljubljana, kreditni odbor za kreditiranje zasebnih kmetijskih proizvajalcev-kooperantov, 61000 Ljubljana, Glonarjeva 1.

Kmetijskim proizvajalcem sporočamo, da je v letošnjem letu pričetek s pripravami za investicije, predvsem za gradnjo gospodarskih objektov v letu 1974 in naprej. Predvsem so mišljene priprave o lokacijskem in gradbenem dovoljenju. Vse dokumente o gradnji naj si vsak preskrbi v svoji občini. Predvidevamo, da bo za leto 1974 razpoložljivih sredstev za kredite kooperantom približno 7.000.000.— ND.

Rok za prijave je 30. 11. 1973.

Za informacije se obrnite na naše enote obrata kooperacija v Kamniku, v Domžalah, v Lukovici, v Ljubljani, Glonarjeva 1, tel. 320-922, ali pa na naše kmetijske strokovnjake na terenu, ki skrbijo za pospeševalno kmetijsko službo.

Hranilno-kreditna služba
Emona Ljubljana

Razvoj čevljarskega podjetja Moja Lukovica

Čevljarsko podjetje Moja Lukovica se je razvilo iz Čevljarske delavnice Lukovica, ki je bila ustanovljena 1. 1. 1958. Njena dejavnost je bila popravilo in izdelovanje vseh vrst obutve. Zaposlenih je bilo 6 kvalificiranih delavcev. Izdelovali so predvsem moško obutve, popravila in izdelovanje čevljev po meri. Čevljarska delavnica v taki zasedbi ni imela več perspektive, ker je bila proizvodnja premajhna, in kot taka ni mogla nastopati na tržišču. Kolektiv je pričel razmišljati na razširjeno reprodukcijo, v ta namen smo izdelali elaborat in zaprosili rezervni sklad SOB Domžale v letu 1968 za investicijski kredit v višini 300.000.— din. Adaptirali smo del privatne stavbe in uredili delovne prostore v izmeri 150 m² za izdelavo otroške obutve. S pomočjo kreditov smo nabavili čevljarske stroje in tekoči trak ter pričeli 1969. leta izdelovati otroško obutve. Zaposlili smo predvsem žensko delovno silo in priučili delavce za industrijski način proizvodnje. Postopoma smo v letu 1969 priučili 40 delavcev — stroški priučevanja so bili 80.000.— din v lastni režiji, čeprav so imeli delavci v priučitvi za dobo 3 mesecev le 150.— din. V letu 1970 smo začeli v težave zaradi pomanjkanja obratnih sredstev. Nastopale so razne težave v proizvodnji in prodaji. Vse te težave so nas spremljale vse do prve polovice 1971. leta, na kar smo preusmerili proizvodnjo na izdelavo zgornjih delov obutve.

S Planiko Kranj smo sklenili kooperacijsko pogodbo in sicer dolgoročno in s tem premostili problem obratnih sredstev. Danes zaposluje Moja 70 delavcev. Še v letu 1973 pa nameravamo graditi nove delovne prostore, približno 1200 m², v katerih bomo zaposlili še 200 novih delavcev.

S tem bodo dane velike možnosti, da se bodo prebivalci Črnega grabna lahko zaposlili doma. Posledica tega pa bo, da mladi ljudje ne bodo v toliki meri odhajali v industrijska središča, ampak bodo lahko ostali v rojstnih krajih. Tako bo tudi področje Črnega grabna v bližnji prihodnosti postajalo zanimivo in zanimivo za območje vodovodnega sistema Domžal in bližnje kraje.

Novi delovni prostori bodo zgrajeni predvidoma do druge polovice 1974. V ta namen smo odkupili zemljišče in zgradbe v Lukovici iz lastnih sredstev.

Izdelani so bili načrti in izdana je bila lokacija. Celotna investicija znaša din 5.681.978,45. Navedeno investicijo bomo pokrili z lastno udeležbo din 1.012.901.—, gradnja in zemljišče ter opremo v vrednosti din 494.682.—, skupno torej din 1.507.583.—. Planika Kranj bo sofinansirala opremo v vrednosti din 1.727.800.—. Za manjkajoča sredstva v višini 2.700.000.— din smo zaprosili Investicijski sklad pri SOB Domžale in LB Domžale.

Celotni razvoj pa je razviden iz sledečih finančnih pokazateljev od leta 1969 do prvega polletja 1973.

v 000din

Opis	1969 leto	1970 leto	1971 leto	1972 leto	1973 polletje
Celotni doh.	1.869	2.793	4.360	6.265	8.486
Dohodek za del.	350	818	1.181	1.863	1.925
Zak. obvez. in pogodbene	41	102	87	104	107
Bruto OD	283	628	929	1.304	979
Skladi — ost. doh.	26	88	165	455	859
Zaposleni	45	46	51	58	65
Vajenci — učenci					5

Franc Capuder

Induplati Jarše ob jubileju in v bodočnosti

15. septembra je delovni kolektiv tovarne INDUPLATI praznoval 50-letnico obstoja. Osrednji dogodek na proslavi je bil pregled dosedanjega razvoja in pogled v prihodnost.

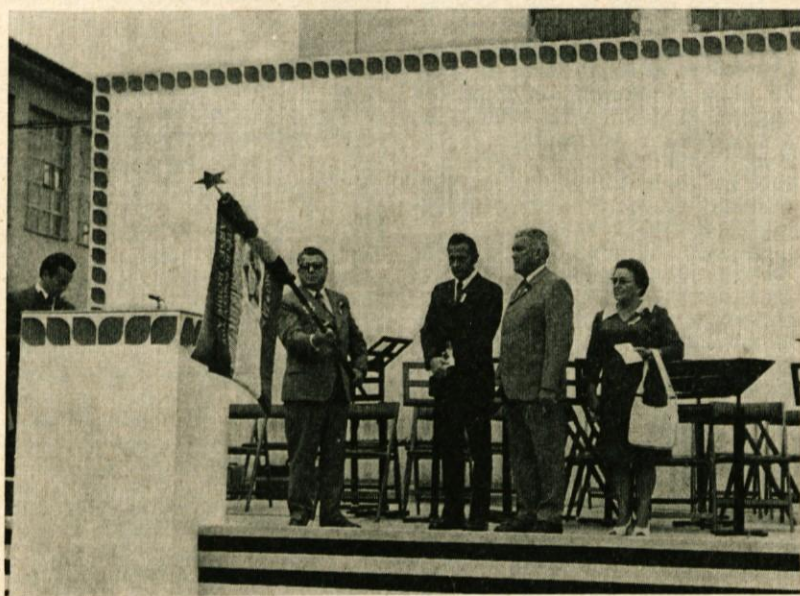
Proizvodni program se zelo razlikuje od nekdanjega. Opustili smo predelovanje lanu in konoplje, pa tudi delež bombaža je vse manjši. Preusmerili smo se na zahtevnejše in hkrati donosnejše artikole. Čas je pokazal, da je bila naša odločitev, da se preusmerimo na predelovanje sintetične, in sicer predvsem domačega malona, utemeljena. Ta korak pa je seveda zahteval temeljito rekonstrukcijo strojnega parka. Tkalnica je praktično vsa nova. Prvi del nove predilnice že obratuje, močno se je razvila tudi konfekcija.

Naši proizvodi so si utrli pot h kupcu z najvišjim standardom v Evropi, to je v skandinavske dežele. Z našim izvozom ustvarjamo danes devizni priliv v višini 600 000 dolarjev letno in pri tem dosegamo celo že nekaj dobička. Svojo razvojno pot prilagajamo domačim razmeram in razmeram na tujem tržišču. Naša težnja je, da bi našli ustrezne možnosti poslovanja z neuvrženimi deželami in z njimi navezali tesne poslovne stike, kajti INDUPLATI ima tudi za to področje ustrezne proizvode.

Sodobna tehnologija, potrebe in zahtevnost tržišča se nenehno spreminjajo. Temu primerno moramo tudi mi razvijati in prilagajati proizvodni proces in si s tem ustvarjati še boljše pogoje za obstoj, razvoj in uveljavljanje na tržišču.

Zborovanje delavcev ob 50-letnici obstoja »Induplati« Jarše

Narodni heroj in republiški poslanec Mirko Jerman razvija prapor krajevne organizacije ZB Jarše-Rodica na proslavi v tovarni »Induplati«

Če je bil naš celotni dohodek v letu 1963 30 milj. ND pri 1100 zaposlenih, leta 1973 140 milj. ND pri 900 zaposlenih, hočemo doseči leta 1980 250 milj. ND pri 1000 zaposlenih.

Čaka nas nakup drugega dela nove predilnice, to je strojne opreme za proizvodnjo nadaljnjih 800 do 1000 ton preje letno. Prostori za to opremo so že urejeni. Naša naloga je nadalje, da čim hitreje dokončamo dela na novem objektu barvarne, kajti novi stroji bodo začeli prihajati v podjetje že v decembru. Nabaviti bomo morali stroje za sušenje, oplemenitenje in barvanje tkanin ter v končni fazi zgraditi novo plastificirnico. Tako nam ne bo več treba uvažati tkanin ali

uslug za artikole, s katerimi danes osvajamo jugoslovansko tržišče — to so na primer zračne hale, koridorji, kontejnerji, silosi, bazeni, cerade itd. Ti artikli terjajo tudi modernizacijo lahke konfekcije ter gradnjo težke konfekcije in oddelka kovinskih konstrukcij.

Za razvoj podjetja so neslutene možnosti. Če hočemo uresničiti vse te napovedi, bomo morali vložiti mnogo truda in potrpežljivosti. Vse te investicije so povezane z občutnimi stroški, vendar ta vlaganja ne bodo ogrozila standarda našega delovnega človeka. Zadostovalo bo, če bo volja za napredkom trdna in če bo ta volja izkazana z marljivim delom.

Tulij Budau

Uresničevanje zakona o kmetijskih zemljiščih

V mesecu juliju 1973 je bil sprejet zakon o kmetijskih zemljiščih, ki je osnova za ureditev sistema na področju družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu, predvsem na vasi. Izhodišča so z II. konference ZKS o kmetijstvu in so konkretnizirana v osnutku nove ustave. Zaradi tega je potrebno v občinah, kot temeljnih družbeno-političnih skupnostih skupaj s krajevnimi skupnostmi in združenimi kmeti ter delavci v kmetijskih organizacijah združenega dela, nosilci uresničevanja kmetijske zemljiške politike, pristopiti k uresničevanju zakona čim bolj dosledno in odgovorno v skladu z srednjeročnim programom razvoja kmetijstva. V ta namen je bilo organiziranih že več posvetovanj. V Bovcu julija letos so se predstavniki vseh občin iz Slovenije dogovorili, da naj bodo priprave čim bolj enotne in usklajene pri izvajanju zakona. V začetku oktobra so bila že tudi regijska posvetovanja strokovnih služb, iniciativnih odborov za ustanovitev kmetijskih zemljiških skupnosti in občinskih konferenc SZDL.

Kot večina občin v Sloveniji je tudi občina Domžale pristopila z

vso resnostjo k pripravam za najbolj dosledno izvajanje zakona o kmetijskih zemljiščih.

Na predlog sekcije za kmetijstvo pri SZDL in Sveta za kmetijstvo je skupščina občine Domžale že imenovala iniciativni odbor za ustanovitev zemljiške skupnosti.

Naloga iniciativnega odbora je, da pripravi vse potrebno gradivo za podpis družbenega dogovora o ustanovitvi in financiranju kmetijske zemljiške skupnosti v naši občini.

Na podlagi 5. člena zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS št. 26-236/73) sklenejo družbeni dogovor:

- kmetijske organizacije,
- gozdna gospodarstva,
- krajevne skupnosti z območja občine,
- skupščina občine.

Podpisniki poverjajo pravico in dolžnost oblikovanja, vodenja in nadzora izvajanja kmetijske zemljiške politike v občini, razen v tistih zadevah, ki so v skladu z zakonom v pristojnosti skupščine in občinskih upravnih organov.

To so temeljne samoupravne pravice delavcev ali kmetov v organizacijah združenega dela, podpisnic tega dogovora.

Kmetijska zemljiška skupnost je pravna oseba. Njeno delo in organizacija je opredeljena s statutom, ki ga sprejme skupščina kmetijske zemljiške skupnosti, potrdi pa ga občinska skupščina.

Skupščino skupnosti sestavljajo voljeni delegati podpisnic in sicer v takšnem razmerju, da so enakovrno zastopani vsi interesi na področju kmetijske zemljiške politike v občini.

Za izvajanje sprejete politike izvoli skupščina kmetijske zemljiške skupnosti izvršni odbor in poravnalni svet skupnosti ter ustrezne komisije.

Naloga komisij bo predvsem: — priprava in spremljanje izvajanja prostorskega načrta za območje občine,

— razvijanje proizvodnega sodelovanja med kmeti in kmetijskimi organizacijami,

— usmerjanje prometa s kmetijskimi zemljišči,

— prostorske-ureditvene operacije in skupni pašniki.

Zaradi interesa vseh podpisnikov za smotrno razpolaganje s kmetijskimi zemljišči v družbeni lastni, ki niso v uporabi kmetijskih organizacij ali kmetijska zemljišča, ki jih ponudijo skupnosti in občani, bo zemljiška skupnost ustanovila tudi zemljiški sklad.

Glavna naloga in skrb kmetijske zemljiške skupnosti bo, da bodo zemljišča kar najbolj smotrno obdelana, da se kmetijska zemljišča ne bodo zmanjševala in to predvsem z azidavo. Brez soglasja zemljiške skupnosti ne bo mogoča kakršnakoli sprememba o namembnosti kmetijskega zemljišča. Verjetno je že skrajni čas, predvsem v naši občini, da je izšel zakon, ki štiti že tako majhen prostor kmetijskega zemljišča v Sloveniji. Interes nas vseh je, da pridelamo doma dovolj hrane za vse ljudi v naši državi. Le siti in močni državljanji se bomo sposobni spoprijeti z nalogami, ki jih nam narekuje naš samoupravni družbeni razvoj.

ing. Hren

Teden otroka je za nami

Povzetek s skupne seje Izvršnega odbora Temeljne skupnosti otroškega varstva in Zveze prijateljev mladine.

Na pobudo Temeljne skupnosti otroškega varstva Domžale sta se izvršni odbor Temeljne skupnosti otroškega varstva in Zveze prijateljev mladine Domžale sestala na skupni seji 1. oktobra 1973. Namen in cilj sestanka je bil usmeritev razprave v smislu bodočega sistema družbene skrbi za otroke, s poudarkom na »Tednu otroka«, ki se izvaja vsako leto v prvem tednu meseca oktobra. Oba izvršna odbora sta razpravljala v smislu novih sistemskih sprememb, tako o osnutku ustav SFRJ in SRS z vidika družbene skrbi za otroke in osnutku zakona o družbenem varstvu otrok. Prav tako je razprava potekala o samoupravnem sporazumu ustanovitve skupnosti otroškega varstva in samoupravnem sporazumu o uresničevanju programskih ciljev družbene skrbi za otroke v letu 1974.

Na podlagi osnutka zakona o družbenem varstvu otrok, ki je v razpravi, se bodo v vseh občinah ustanovljale skupnosti otroškega varstva. Tam, kjer jih že imajo pa bodo izvršni odbori prevzeli funkcijo iniciativnih odborov za pripravo ustanovitve nove skupnosti, ki se bo ustanovila že na podlagi določb nove ustave in zakona. Zato rej se občini Domžale predvideva s samoupravnim sporazumom ustanovitev skupnosti otroškega varstva na podlagi združevanja delovnih ljudi, ki jih povezuje ljudska solidarnost v izvrševanju družbeno-ekonomske funkcije skupnosti otroškega varstva.

V učinkoviti razpravi o vseh osnutkih in samoupravnih aktov in »Tednu otroka« so bila izluščena in izoblikovana predvsem naslednja vprašanja:

— izrečena je bila podpora izvršnemu odboru RSOV glede dopolnitve zvezne in republiške ustave, da se med temeljna načela ustave opredeli tudi pravica vseh otrok do takih pogojev življenja in razvoja, v katerih bodo na osnovi čim bolj izenačenih možnosti razvijali svoje sposobnosti, čut moralne in materialne odgovornosti in bodo postali ustvarjalni člani samoupravne socialistične skupnosti;

— prav tako je bilo sprejeto, da je razločevanje otrok na zakonske in nezakonske (227. člen ustave SRS) potrebno opustiti in vse otroke izenačiti s pravicami do staršev in njihovih sorodnikov.

Razpravljalci so poudarili pomen urejanja pravic otrok v ustavi SRS širše kot to predvideva osnutek zvezne ustave:

a) pravico do socialnega zavarovanja in do zdravstvenega varstva za vse delovne ljudi (ne le delavce) in njihove družinske člane, torej tudi na otroke (čl. 200 in 224 ustave SRS),

b) pravico do osnovnega izobraževanja tako, da se lahko z zakonom predpiše tudi daljše obvezno šolanje, kot ga že uresničujemo (201. člen ustave SRS),

c) pravico do brezplačnega šolanja in usposabljanja otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (201. člen ustave SRS),

d) pravico do invalidskega varstva za vse invalidne otroke (229. člen ustave SRS).

V razpravi o osnutku ustave SRS so se razpravljalci posebno zavzeli za nove ustavne kategorije, ki jih določa osnutek ustave SRS:

a) pravico ženske do socialne varnosti med nosečnostjo in ob rojstvu otroka (225. člen ustave SRS),

b) pravico žene, da svobodno in odgovorno odloča o številu rojstev in o času rojstev svojih otrok. V ta namen ima pravico do potrebne izobrazbe in ustrezne zdravstvene pomoči. Zaradi varovanja interesov otrok in zdravja žensk se način uresničevanja te pravice določa z zakonom. Starši imajo pravico in dolžnost, da z neposredno skrbjo, svojim delom in družbeno dejavnostjo zagotavljajo otroku uspešen telesni in duševni razvoj (226. člen ustave SRS),

c) pravice in dolžnost republike, da pospešuje in podpira vzgojno-varstveno dejavnost ter otroško varstvo (25. točka 308. člena ustave SRS).

Položaj otroka in družbeno varstvo otrok je postalo predmet razpravljanj na vseh nivojih družbenega življenja, prav posebno pa še v obdobju novih sistemskih sprememb, tako v ustavi, kot tudi v zakonu o družbenem varstvu otrok. Tudi o tej temi sta oba izvršna odbora izrazila željo in pričakovanje, da bi bila ena od naslednjih sej konference Zveze komunistov v občini posvečena otrokom in sicer tako predšolskim, kakor tudi šolskim. Ko govorimo o kompleksnosti skrbi za otroke z ozirom na njegove potrebe in interese ne smemo pozabiti na vse razvojne faze otroka do formiranja v zrelega člana naše socialistične skupnosti. Osnovni razlog, da se problem družbenega varstva otrok obravnava tudi z idejno-političnega vidika je, da se osvetlijo programske osnove in tudi njihovo uresničevanje za zdrav te-

lesni ter duševni razvoj v smislu socialistične vzgoje vseh otrok.

Posebna skrb naj velja otrokom iz tistih območij naše občine, kjer ni centralnih šol, podaljšane bivanja in ne vzgojno varstvenih ustanov. Takšnih območij pa je v naši občini veliko. Zato je potrebno konkretno dopolniti programske cilje z novimi oblikami družbenega varstva otrok, ki bodo omogočale postopno izenačitev varstva in vzgojo otrok s podeželja in oddaljenih krajev. Pri tem mislimo na ustrezno zdravstveno varstvo, zadovoljivo prehrano, za varstvo otrok zaposlenih staršev, za hitrejše uveljavljanje celoletne male šole in podaljšane bivanja otrok. Potrebno je poudariti, da naj ta skrb velja za vse otroke tako predšolske, šolske, mestne kot tiste na podeželju, zdrave ali razvojno motene.

Za tako celovit pristop k družbenemu varstvu otrok v občini pa je pogoj tesnejše sodelovanje vseh dejavnikov, ki jim je skrb za otroke blizu s samoupravno interesno skupnostjo družbenega varstva otrok v občini. Sodelovanje je potrebno graditi na čvrstih programih in jasno opredeljenih ciljnih vseh dejavnikov glede posameznih oblik družbenega varstva otrok.

Možnosti za hitrejši razvoj družbenega varstva otrok so podane tako sistemsko v okviru aktov in programov samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva, kakor tudi prostorsko, saj bi v dosedanje prostorske zmogljivosti organizacij, ki izvajajo družbeno varstvo otrok, lahko vključili veliko večje število otrok (popoldansko varstvo v vzgojno varstvenem zavodu), prav tako pa tudi v različne dejavnosti v vrtcih, šolah in drugih družbenih objektih (ure pravljič, telesna vzgoja, estetska vzgoja, glasbena šola itd.).

Ena od oblik hitrejšega vključevanja otrok v dnevno varstvo je razvijanje dnevnega varstva otrok v družinah. Vzgojno varstveni zavod se je pri realizaciji samoupravnega sporazuma o uresničevanju programskih ciljev razvoja družbenega varstva otrok za leto 1973 obrnil na krajevne skupnosti s tem, da one poiščejo možnosti pridobivanja prostorov v zasebnih hišah in možnosti usposabljanja žensk za delo varuš. Tako bi z majhnimi investicijskimi sredstvi lahko zagotovili, ob sodelovanju občanov, hitro in veliko več prostora za otroke. Seveda to narekuje še tudi ostale organizacijske priprave.

Kot že omenjeno, je takšen pristop družbenega varstva otrok opredeljen v osnutku samoupravnega sporazuma o uresničevanju programskih ciljev družbenega varstva otrok za leto 1974, ki je ravno sedaj v javni razpravi v vseh organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki izvajajo družbeno varstvo otrok in pa tudi v krajevnih skupnostih. O rezultatih javne razprave bomo občane obveščali v naslednjih številkah Občinskega poročevalca.

Osnutek nove ustave omogoča staršem med drugim, da svobodno odločajo o številu in času rojstva svojih otrok. Tako bi tudi letošnje geslo »Teden otroka« — »vsak otrok naj bo zaželen« vodilo starše kot delavce in občane v večjo zavzetost za hitrejše reševanje otrokovih potreb. To je njihova ustavna pravica in dolžnost.

Vsi smo enotnega mišljenja, da »Teden otroka« velja celo leto.

Janez Pernuš

PRISPEVEK MLADIH DRUŽBI — PRISPEVEK DRUŽBE MLADIM

Na pobudo Temeljne skupnosti otroškega varstva in Vzgojno varstvenega zavoda Domžale smo mladinci Domžal organizirali delovno brigado, ki je urejala okolje vrtca ob Kidričevi cesti v Domžalah. Mladinci smo se odločili za to delovno in solidarnostno akcijo zaradi mnogih vzrokov, ki nas vznemirjajo v vsakdanjem življenju našega mesta. Najpomembnejši med njimi je bil ta, kako dokazati družbi, da kljub temu, da nimamo mladinskega prostora lahko zberemo dovolj moči in volje, da si ob pomoči družbene skupnosti ustvarimo ta prostor. Širša javnost je potrebovala polnih šest let, da je spoznala to, da nismo samo mladi krivci, če so gostinski lokali polni, če se zabavamo na neorganiziran način, ali pa si organiziramo in ustvarjamo svoje prostore v kletih večjih blokov.

Končno bomo torej dobili svoj prostor (v Hali komunalnega centra Domžale), ki bo služil samo potrebam mladih. Vendar zopet mineva leto dni, približuje se zima in s tem se večja potreba po prostoru, pristojni pa se še vedno dogovarjajo, kakšna naj bi bila cena. Zato zahtevamo, da se to čimprej uredi in da se bodo mladi lahko aktivno vključili v organizirano mladinsko dejavnost in s tem izginili iz lokalov in ulic.

Naša delovna akcija je pokazala, da smo pripravljeni delati in še več, da se lahko organiziramo. Bilo

nas je preko 40 in smo opravili 275 delovnih ur. Še posebno so bili prizadevni mladinci iz STUGŠ. Ob samem delu so nas obiskali tudi predstavniki Društva prijateljev mladine, pozdravili našo akcijo in obljubili vso moralno in tudi materialno pomoč. Ravno tako so našo akcijo pozdravili tudi predstavniki Komunalnega podjetja Domžale.

le. Misli, ki jih je predstavnik tega podjetja izrazil: »Le tako naprej, saj s takim delom koristite sebi, neposredni okolici in predvsem celotni skupnosti.« Bodo ostale vodilo za naše nadaljnje delo. Mladinci smo dokazali, da v resnici nismo takšni, kot nas nekateri imajo, čeprav za to zahtevamo tudi dokazila.

Marjan Kaliman

Mladinci Domžal na delovni akciji pri urejanju prostora vrtca ob Kidričevi cesti v Domžalah

Izšel je zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij)

S tem zakonom se ureja dedovanje kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: kmetije), po katerem se omejuje prehod kmetijskega zemljišča v last tistih, ki zemlje ne obdelujejo, se preprečuje drobitve določenih kmetij kot kmetijskih gospodarskih enot ter se omogoča prevzem kmetij pod pogoji, ki dediča preveč ne obremenjujejo.

Kmetijska zemljišča po tem zakonu so vsa obdelovalna, neobdelovalna in gozdna zemljišča ter gozdovi, ki so namenjeni za kmetijsko ali gozdno proizvodnjo.

Kmetija obsega vse, kar sestavlja gospodarsko celoto in rabi za redno kmetijsko proizvodnjo ter z njo povezano dejavnost.

V kmetijo spadajo poleg kmetijskih zemljišč zlasti gospodarska in stanovanjska poslopja skupaj z zemljišči, ki so potrebna ali namenjena za redno uporabo stavbe, s kmetijo povezane služnosti in njim podobne pravice, kmetijske priprave, orodja in živina, pravice in dolžnosti iz trajnega gospodarskega sodelovanja z zadrugo ali organizacijo združenega dela ter pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz kmečke skupnosti, objekti kmečkega turizma ter terjatve in dolgovi, ki so nastali v zvezi s kmetijsko proizvodnjo ali z njo povezano dejavnostjo.

Kmetijo deduje praviloma samo en dedič. Samo ob pogojih, ki jih določa ta zakon, lahko deduje kmetijo več dedičev.

Če noben dedič ne izpolnjuje pogojev, ki jih za dedovanje kmetij določa ta zakon, se dedovanje odloži, dokler kmetijska zemljiška skupnost ne dobi prevzemnika, vendar najdalj za eno leto. V tem primeru plača prevzemnik prevzemno ceno v višini in v rokih, za katere se dogovorijo z dediči. Če se prevzemnik in dediči sporazumejo o višini prevzemne cene in o rokih, v katerih jo je treba plačati, odloči o tem sodišče po pravičnem preudarku glede na prevzemnikove možnosti, gospodarsko zmožnost kmetije in višino bremen, vendar pa rok za plačilo prevzemne cene ne sme biti daljši od petih let. Prevzemno ceno dedujejo dediči po splošnih predpisih o dedovanju.

V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko prevzemnik in dediči dogovorijo, da se iz kmetije izločijo stanovanjska in gospodarska poslopja, kmetijsko neobdelovalno zemljišče, kmetijske priprave, orodja in živina ter objekti kmečkega turizma.

Če ne pride do prevzema kmetijskega zemljišča oziroma kmetije, če se s tem strinja kmetijska zemljiška skupnost in če je to v skladu z občinskim prostorskim in drugimi plani občine, dedujejo dediči, ki ne izpolnjujejo pogojev za dedovanje kmetij, po splošnih predpisih o dedovanju:

— stanovanjska in gospodarska poslopja skupaj z zemljiščem, ki je potrebno ali namenjeno za redno uporabo stavbe;

— kmetijska neobdelovalna zemljišča, ki niso pomembna za kmetijsko proizvodnjo ter se nahajajo v takem območju, v katerem se lahko po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih spremeni namembnost kmetijskih zemljišč;

— kmetijske priprave, orodja in živina ter objekte kmečkega turizma.

Izjemoma dedujejo dediči, ki ne izpolnjujejo pogojev za dedovanje kmetij po splošnih predpisih o dedovanju, tudi vse kar spada v kmetijo, če tako v skladu z občinskim prostorskim planom in drugimi plani občine odloči občinska skupščina na predlog kmetijske zemljiške skupnosti.

Kmetijska zemljišča in predmeti, ki jih ne dedujejo dediči po prejšnjih odstavkih, postanejo družbena lastnina. Odškodnino, ki jo za ta kmetijska zemljišča in predmete plača kmetijska zemljiška skupnost po načelih prevzemne cene, dedujejo dediči po splošnih predpisih o dedovanju.

DEDOVANJE NA PODLAGI ZAKONA

Kmetijo deduje tisti zakoniti dedič po splošnih predpisih o dedovanju, ki ima namen obdelovati kmetijsko zemljišče z osebnim delom, pri tem ima prednost tisti, ki je ta svoj namen izkazal tako, da je bodisi na kmetiji delal oziroma se usposobil za obdelovanje kmetijskih zemljišč bodisi je s svojim trudom, zaslužkom ali kako drugače prispeval k ohranitvi oziroma zboljšanju proizvodnih zmogljivosti kmetije.

Če več dedičev izpolnjuje pogoje za dedovanje kmetije, deduje kmetijo zapustnikov zakonec.

Če zapustnikovega zakonca ni ali če se dedovanju odpove, deduje kmetijo tisti upravičeni dedič, ki ga soglasno določijo vsi upravičeni dediči.

Če se upravičeni dediči v roku, ki ga določa sodišče in ki ne sme biti daljši od treh mesecev, ne sporazumejo, kdo izmed njih naj deduje kmetijo, jo deduje tisti izmed njih, ki ga določa sodišče.

Pri svoji odločitvi upošteva sodišče vse okoliščine, ki so za to pomembne.

Če kmetijo ne deduje zapustnikov zakonec in bi po splošnih predpisih o dedovanju dedovali kmetijo tudi mladoletni otroci in posvojenci zapustnika, se lahko določitev dediča kmetije odloži, dokler ne postanejo vsi otroci in posvojenci polnoletni. Odložitev določitve dediča kmetije lahko predlagajo zapustnikov zakonec, njegov otrok ali posvojenec ter skrbstveni organ.

Kmetija, pri kateri je določitev dediča odložena, je skupna last vseh dedičev, ki bi dedovali po splošnih predpisih o dedovanju, dokler se po polnoletnosti najmlajšega med njimi ne določi dedič kmetije po določbah tega zakona.

Če ne pride do odločitve določitve dediča, mora dedič, ki je dedoval kmetijo, zagotoviti mladoletnim dedičem, da se usposobijo za samostojno življenje, primerno gospodarski zmožnosti kmetije. Ti izdatki se vstejejo v dedni delež po splošnih predpisih o dedovanju.

Če ni dediča, ki bi izpolnjeval pogoje za dedovanje kmetije, lahko deduje kmetijo tudi tisti zakoniti dedič po splošnih predpisih o dedovanju, ki je kmet po zakonu o kmetijskih zemljiščih. Če je takih dedičev več, dedujejo kmetijo vsi v skladu s splošnimi predpisi o dedovanju. V tem primeru se sme kmetija razdeliti po fizičnih delih.

Zakonec, zapustnikov otroci in posvojenci ter zapustnikovi starši, ki ne dedujejo kmetije, dedujejo denarno vrednost nujnega deleža po splošnih predpisih o dedovanju

(v nadaljnjem besedilu: delni delež). Tem dedičem se ne glede na zapustnikovo voljo vsteje v dedni delež vse, kar se sicer vračuna v dedni delež po splošnih predpisih o dedovanju, ki urejajo vračunanje daril in volil v dedni delež.

Volilo je odredba oporoke, s katero zapusti zapustnik določeni osebi eno ali več določenih stvari ali kakšno pravico, ali pa naloži dediču, naj da iz tistega, kar mu zapušča, kakšno stvar določeni osebi oziroma, da naj v njeno korist kaj stori, kaj opusti ali trpi.

Kaj je nujni delež? Zapustnik lahko izključi od dedovanja tiste, ki so po zakonu njegovi dediči s tem, da v oporoki postavi za dediča nekoga drugega. Med tistimi, ki so zakoniti dediči, so tudi osebe, ki so tako ozko povezane z zapustnikom, da bi bilo naravno, da bo zapustnik predvsem njim zapustil svoje premoženje ali vsaj del premoženja. Zato daje zakon o dedovanju določenemu krogu zakonitih dedičev posebno varstvo, ki je v tem, da jim zapustnik mora zapustiti del svojega premoženja. Tako pridemo do pojma nujnih dedičev in nujnega deleža. Z nujnimi dediči razumemo krog zakonitih dedičev, ki imajo pravico do dela zapuščine, ki jim ga zapustnik mora zapustiti. Nujni delež je tedaj del zapuščine, ki je odtegnjen zapustnikovem prostemu razpolaganju in pridržan nujnim dedičem.

Dedni delež lahko sodišče na zahtevo dediča iz prejšnjega odstavka poveča, če ta nima potrebnih sredstev za življenje. Sodišče lahko dedni delež na zahtevo dediča, ki je dedoval kmetijo, tudi zmanjša, če bi dedni deleži in obveznosti prekoračili vrednost vseh dednih deležev po prejšnjem odstavku ali pa bi bila znatno ogrožena gospodarska zmožnost kmetije. Pri odločanju o povečanju ali zmanjšanju dednih deležev upošteva sodišče vse okoliščine primera, zlasti premoženjske razmere in pridobitno sposobnost dedičev ter gospodarsko zmožnost kmetije.

Dedni delež izplača dedič, ki je dedoval kmetijo. Rok za izplačilo dednega deleža določa sodišče glede na gospodarsko zmožnost kmetije in socialne razmere dediča. Ta rok lahko praviloma traja največ pet let; v izjemnih primerih lahko sodišče na zahtevo dediča, ki je dedoval kmetijo, določi tudi daljši rok in sicer največ do desetih let.

Dedne nevednosti ni mogoče odpustiti dediču, ki je dedno nevreden zato, ker se je huje pregrešil zoper dolžnost preživljati zapustnika, ki ga je bil po zakonu dolžan preživljati, in tudi ne tistemu, ki ni hotel dati zapustniku potrebne pomoči.

Če dedič prostovoljno odtuji podedovano kmetijo ali njen znaten del v desetih letih potem, ko je kmetijo prevzel ter ne pridobi drugega kmetijskega zemljišča najkasneje v enem letu od odtujitve podedovane kmetije ali njenega znatnega dela, mora sodedičem na njihovo zahtevo doplačati razliko tako, da niso prikrajšani glede dednih deležev, ki bi jih dobili po splošnih predpisih o dedovanju.

Vrednost dela, ki se izloči iz zapuščine na zahtevo zapustnikovega zakonca in ki ustreza njegovemu prispevku k povečanju vrednosti kmetije, ter vrednost dela, ki se izloči iz zapuščine na zahtevo za-

pustnikovih potomcev, ki so živeli skupaj z zapustnikom ter mu s svojim trudom, zaslužkom ali kako drugače pomagali k pridobivanju, se ne dodeli v naravi, temveč jo izplača dedič, ki je dedoval kmetijo. Rok za izplačilo te vrednosti, ki ne sme biti daljši od dveh let, določi sodišče.

Na zahtevo upravičencev iz prejšnjega odstavka ali dediča, ki je dedoval kmetijo, lahko sodišče zaradi zdravstvenih, socialnih in drugih razlogov (npr. gospodarska zmožnost kmetije in pod.) spremeni to pravico v pravico do dosmrtnega preživljanja na breme dediča, ki deduje kmetijo.

DEDOVANJE NA PODLAGI OPOROKE

Oporočitelj lahko z oporoko razpolaga s kmetijskimi zemljišči po splošnih predpisih o dedovanju in v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih.

Oporočitelj lahko z oporoko zapusti kmetijo zakonitemu dediču, ki izpolnjuje pogoje zakona.

Če ni takega dediča, lahko oporočitelj z oporoko zapusti kmetijo tudi drugi osebi, ki je kmet po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih.

Kmetijo lahko oporočitelj z oporoko zapusti samo enemu dediču. Izjemoma sme oporočitelj zapustiti kmetijo več dedičem; če jo zapusti zakoncem. Kmetija, ki jo z oporoko zapusti zapustnik zakoncem, se ne sme deliti po fizičnih delih.

Če oporočitelj razpolaga s kmetijo v nasprotju z določbami prejšnjih odstavkov, pride do dedovanja na podlagi zakona.

Če je predmet dedovanja kmetija, oporočitelj ne sme nakloniti volilo, katerega predmet so kmetijska zemljišča, gospodarska in stanovanjska poslopja s pripadajočim zemljiščem, ki rabijo za redno kmetijsko delo, druge predmete, ki se štejejo v kmetijo, lahko nakloni samo, če s tem znatno ne prizadene gospodarske zmožnosti kmetije.

Izjemoma sme oporočitelj iz upravičenih razlogov nakloniti tudi kmetijsko neobdelovalno zemljišče, ki ni pomembno za kmetijsko proizvodnjo ter leži v takem območju, v katerem se lahko po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih spremeni namembnost kmetijskih zemljišč.

Lado Goričan

POPRAVEK

V »Občinskem poročevalcu« števil. 5, pod fotografijo »Vrste orodnih telovadcev« mora biti vpisan še načelnik Vidmar Franc.

V »Občinskem poročevalcu« števil. 8, pod fotografijo nogometna reprezentanca Domžal je od leve proti desni KIRCHER Justin (ne Pichler).

Uredništvo

Delavska univerza Domžale ponovno razpisuje 7. in 8. razred osnovne šole za odrasle.

Vpišete se lahko do 30. 10. 1973, vsak dan od 8. do 14. ure na Delavski univerzi Domžale, Kolodvorska 6 (telefon 72-082).

Obisk francoske sindikalne delegacije

V septembru se je pri nas na povabilo Republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije mudila delegacija sindikata Francoske demokratične konfederacije dela (CFDT) delavcev tekstilne, usnjarske in oblačilne stroke. Delegacijo je vodil generalni sekretar federacije Roger Toutain. Obisk francoske delegacije je bil organiziran v okviru redne izmenjave naših in francoskih sindikalnih delegacij. Federacija tega francoskega sindikata je v okviru CFDT določila kot svoj program spremembo obstoječih družbeno-ekonomskih odnosov na osnovi uvedbe delavskega samoupravljanja in je tudi glavni ideološki nosilec takšne družbeno politične koncepcije. Razumljivo je, da zaradi tega navedeno federacijo živo zanimajo vsi naši dosežki na tem področju in da aktivno spremlja našo družbeno prakso samoupravnega socializma. Tako je imel tudi njen nedavni obisk pri nas čisto konkreten študijski pomen.

Med več delovnimi organizacijami s področja naše tekstilne in usnjarske industrije je delegacija obiskala tudi eno iz naše občine — Induplati, Jarše. Tega srečanja so se poleg predstavnikov delovne organizacije, osnovne sindikalne organizacije in samoupravnih organov udeležili tudi predstavnik Republiškega odbora sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije tov. JOŽE SINTIČ, sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Milan Narat in predsednik Občinskega sindikalnega sveta tov. Marjan Bol-

har. Obisk se je pričel z razgovori, v katerih je člane francoske delegacije zanimal gospodarski položaj in razvoj te delovne organizacije ter zlasti konkretna samoupravna organiziranost delavcev v njej. Omeniti je namreč treba, da so se člani delegacije že nadrobneje seznanili z našim samoupravnim sistemom in zlasti novostmi, ki so jih na tem področju prinesli zadnji ustavni amandmaji in ki jih uvajata osnutka zveze in republiške ustave, na svojih predhodnih obiskih in razgovorih v drugih delovnih organizacijah. Zaradi tega je bil povdarek tokratnega razgovora usmerjen predvsem v čisto konkretno in čisto problematiko samoupravnega funkcioniranja, njegovega sedanjega stanja in možnosti njegovega prihodnjega razvoja v tej delovni organizaciji.

Sestanek je potekel v delovnem in pristrčnem vzdušju. Po razgovorih so se člani delegacije ogledali tovarno. Na koncu obiska so si člani delegacije in predstavniki delovnega kolektiva izmenjali med seboj skromna spominska darila. Z obeh strani je bila izražena želja, da bi se medsebojni stiki še naprej vzdrževali in poglobili, saj so v tem srečanju znova dobili svoje potrdilo internacionalnosti delavskega gibanja, enotnosti interesov in solidarnosti delavskega razreda v vseh državah kot zgodovinskega nosilca razvoja novih medčloveških odnosov, zasnovanih na socializmu in miroljubni koeksistenci.

I. P.

Bila sem na pohodu SMB »AVNOJ 73«

Kot predstavnik OK ZMS Domžale sem se letos udeležila pohoda slovenske mladinske brigade »AVNOJ 73« v Jajce, ki ga je že tretje leto zapored pripravila Republiška konferenca ZM Slovenije.

Pohod se je začel 22. julija, ko smo se brigadirji zbrali pred spomenikom revolucionarja Borisa Kidriča v Ljubljani. Tu so se od nas poslovili nekateri predstavniki družbeno-političnih organizacij in nam zaželeli srečno pot. Iz Ljubljane smo se z vlakom peljali do Banja Luke, od tu pa do Jajca z avtobusi, Brigada, ki je bila sestavljena iz mladincev iz Slovenije, Hrvatske in Trsta, je bila razdeljena v tri čete, katerih komandirji so poskrbeli, da smo že prvi dan znali postavljati šotore. V nedeljo smo z mladinci Jajca proslavili Dan vstaje slovenskega naroda, po ogledu tega zgodovinskega mesta, pa smo se napatili po poteh slovenske delegacije na II. zasedanje AVNOJ leta 1943. Iz Jajca smo šli v Livno, kjer je naše košarkarsko moštvo neslavno izgubilo z domačini, ki so nam v tolažbo pripravili ples.

Iz Livnega smo pešačili do Glamoča, kjer je zdravnik ugotovil zelo veliko žuljev in zato drugi dan nismo prehodili 30, ampak le 15 km, ostalo pa smo se vozili s kamioni. Na Glamočnem polju smo se poklonili ob spomeniku Ive Lola Ribarja, v Rorah pa je bilo naše plateno naselje prvič brez elektrike. V Drvarju smo si ogledali Titovo votlino in sodelovali na proslavi njihovega dne vstaje v Borovači. V Doljem Lapcu nas je na

proslavi ob odkritju spomenika pozdravil podpredsednik SRH Jakob Blažević, domačini pa so nam postregli s pečenimi ovčkami.

Pot nas je vodila skozi Udbine, Titovo korenico, Plitvice, Otočac, Generalski stol, čez Kolpo v Slovenijo, kjer so nas že nestrpnost čakali naši belokranjski gostitelji. Nikoli ne bom pozabila srečanja z domačini na Sinjem vrhu. Vsi smo imeli solze v očeh, ko je govoril predsednik ZB in ko smo sprejemali prtičke, ki so jih domačini sami izvezli.

Vinica, Črnomelj, Črmošnjice, Kočevski rog, Dolenjske toplice so bili kraji, skozi katere smo prišli na Kozjansko, kjer smo se srečali z brigadirji Kozjanske 73. Skupaj z njimi smo sodelovali na proslavi na Planini, kjer je govoril dr. Joža Bri-lej.

Posloviti smo se morali. Po petnajstih dneh življenja v veliki družini je bilo slovo zelo težko. Polni vtisov, z novimi prijatelji smo se poslovljali, rekoč: Nasvidenje v Kočevju 29. in 30. septembra.

Vera Grošelj

Krajevna skupnost Domžale se zahvaljuje za humano pomoč pri poplavih Gasiškemu društvu Študa, Gasiškemu društvu Jarše-Rodica in članom štaba Civilne zaščite krajevne skupnosti.

UTRINKI S KOZJANSKEGA

Na Kozjanskem se je letos vršila delovna akcija, ki so se je udeležili mladinci in mladinke iz vse Slovenije. V akciji je sodelovalo čez 350 brigadirjev in brigadirk. Razporejeni so bili v pet izmed od meseca maja do konca avgusta. Tudi iz naše občine sta se akcije udeležila dva brigadirja. Eden od njiju je poskušal orisati svoje vtise s te akcije:

Kadarkoli se spominjam dnevo v Kozjanskem me obhaja romantika. Griči na Kozjanskem so podobni ogromnim morskim valovom. Poleti so obliti z zeleno barvo trave.

Na ravnici, ki jo obdajajo pečina z ruševinami gradu in hribčki, leži mestece Planina pri Sevnici, kamor so več mesecev prihajali mladi iz vse Slovenije. Zvečer so se mi zdeli osamljeni zidovi gradu kot temne sence, ki varujejo svet, ki živi sam zase. In resnično smo brigadirji čutili, da živimo v svojem svetu. Ta svet smo skupno doživljali 21 dni.

Naša izmena — tretja po vrsti — je prebivala na Bohorju v gozdarski hiši. Okoli Bohorja so razprostranjene kmečke domačije združene v vasicah. Vsak dan smo se z Netopirja — jase, kjer je bilo naše bivališče — vozili v te vasice, kjer smo gradili novo cesto.

Srečavali smo se s kmeti, ki so nas vedno prijazno sprejemali. Tukajšnji kmet je izredno navezan na zemljo, ki mu reže vsakdanji kruh. Čeprav beremo v časopisih in revijah, da je Kozjansko zelo zaostalo območje, kjer ponekod ljudje skorajda umirajo od lakote, smo se brigadirji prepričali, da ni tako. No-

vinarji so večkrat pretiravali. Kraji tukaj se prav nič ne razlikujejo od krajev drugod po Sloveniji. Lahko rečem, da sem videl drugod po Sloveniji večjo revščino, kot pa je tukaj. To področje se od drugih razlikuje le po tem, da so tu slabše prometne povezave z drugimi kraji. Zaradi tega so bile tudi v preteklosti slabše možnosti za večji gospodarski napredek. Še danes se dogaja, da hodijo kmetje iz oddaljenejših krajev tudi po dve uri peš, da pridejo v najbližjo trgovino.

Kljub slabim prometnim povezavam so kmetje vedno zmagovali v boju z zemljo in s prodajo kmetijskih pridelkov vsaj v takšni količini, da so tukaj lahko živeli še naprej. Prav zaradi tega je kozjanski kmet vreden vsega občudovanja.

Kozjanski kmet je preprost človek. Neizmerna je življenjska energija, ki veje iz teh ljudi. V vaseh, ki so od večjih krajev najbolj oddaljene, sem se pogovarjal z ljudmi, ki so polni optimizma, hudo-mušnih domislic in se radi šalijo na svoj račun, čeprav bi marsikateremu v njihovem položaju ne bilo do šale.

Brigadirji so v te kraje vnašali nekaj novega. Pomagali so graditi cesto, ki odpira nova upanja. Eden izmed pobudnikov za graditev ceste od Lesičnega do Lediniščice mi je dejal, da si marsikateri najstarejši kmetje želijo le to, da bi dočakali novo cesto, potem pa jim je vseeno, če takoj umrejo. Pretresljiva izpoved nam pove, koliko lahko pomeni, za oddaljene kraje povezava s širšim svetom. Zato se ceste še posebej veselijo mladi ljudje, ki

bodo odslej raje ostajali na kmetijah.

Kakšno pa je brigadirsko življenje?

Bili smo res ena velika družina. Med seboj smo bili povezani na veliko načinov. Družilo nas je skupno delo, skupno življenje v naselju, zabava, mladost.

Med seboj se nismo razlikovali. Vsi smo delali, kdor pa tega ni hotel, je bil deležen kritike od sotovarišev. Zavedali smo se, da smo prišli na Kozjansko pomagat ljudem in po opravljenem delu tudi zabavati. Vsak dan smo preživeli na trasi sedem ur, po delu smo se izobraževali, prirejali izlete, taborne ognje, plese...

V brigadi so bili delavci, dijaki iz strokovnih šol, gimnazijci, študentje. Vendar pa smo kmalu našli drug drugega. Nismo se razlikovali in nismo se hoteli razlikovati med seboj. To se je velikokrat pokazalo na trasi, kjer smo si pomagali med seboj. Trasa je bil svet, kjer se je znova in znova gojilo tovarištvo.

Brigadir je zato brigadir, ker živi v njem idealizem. V današnjem svetu nekateri preveč drviijo za materialnimi dobrinami. V brigadi pa ni prisoten takšen interes. Brigadir se zaveda, da s tem, ko pomaga drugemu, pomaga sebi.

Najvišji organ v brigadi so bile brigadne konference. O vseh odločitvah smo vsi skupaj dajali predloge, posebno pa smo skupaj razpravljali o tistih brigadirjih, ki so kršili disciplino. Za 17 ali 18 letnika je bilo soodločanje v brigadi bo-

gata samoupravna izkušnja za naprej.

Kaj naj torej še rečemo ob zaključku!

Kozjanskemu 73 bo sledilo Kozjansko 74. Po vsej Sloveniji se bodo vršile delovne akcije, saj je bila akcija na Kozjanskem le izhodiščna za delovne akcije v krajevnih skupnostih. V delovnih brigadah bo sodelovalo vse več mladincev in mladink.

Kdor je le enkrat videl ganljive trenutke, ko so se brigadirji ob zaključku akcije poslavljali drug od drugega, bo razumel, kako enkratno in zanimivo je delati in živeti v taki delovni skupnosti kot je delovna brigada. Takih trenutkov pa je bilo ob zaključku akcije — Kozjansko 73 — veliko.

Jože Skok

**DOPISUJTE
V
OBČINSKI
POROČEVALEC!**

**Prispevke
sprejemamo
do vsakega 5.
v mesecu**

Tehniška tekstilna srednja šola in dveletna administrativna šola za odrasle v Domžalah

Delavska univerza v Domžalah je v šolskem letu 1973/74 odprla I. letnik Tehniške tekstilne srednje šole in I. letnik dveletne Administrativne šole. O pomanjkanju teh kadrov nam zgovorno pričajo številke: v tekstilno srednjo šolo hodi 42 slušateljev in sicer iz naslednjih delovnih organizacij:

1. Induplati	12
2. Trak	6
3. Universale	3
4. Tosama	8
5. Filc	1
6. Velana	4
7. Svilanit	2
8. Angora	1
9. Dekorativna	1
10. Vezenina Bled	2
11. Sukno Zapuže	1
12. TIP-TOP	1

Delovne organizacije so plačale polovico šolnine za svoje slušatelje in z njimi sklenile pogodbo, nekatere tega ne, pa čeprav imajo precejšnja sredstva, ki so namenjena za izobraževanje. Posebno poudarjam to še zaradi tega, ker imamo v občini »Družbeni sporazum o kadrovski politiki«, v katerem lepo in jasno piše, da morajo delovne organizacije načrtno kadrovati prizadevne delavce v ustrezne šole, kar istočasno pomeni, da jim morajo tudi finančno pomagati, dati dopuste ob izpitih, enoizmensko delo in drugo.

V oddelku sta dve smeri: tkalska in konfekcijska. Predavatelji so iz naših delovnih organizacij, razen za dva predmeta, ki jih bosta predavala iz matične kranjske šole.

Slušateljice dveletne Administrativne šole za odrasle v Domžalah

V Administrativno šolo hodi 45 slušateljic. V razgovoru s slušateljicami smo ugotovili, da bodo slušateljice same plačevale šolnino, razen redkih izjem. Podatek, ki ni razveseljiv, še posebno, če s polno ihto govorimo, sklicujemo sestanke, razpravljamo o »Družbenem sporazumu o kadrovski politiki v občini Domžale?!«

Predavanja na obeh oddelkih so trikrat tedensko v popoldanskem času na Poklicni šoli. (v prostorih bivše I. osnovne šole v Domžalah).

Zavedamo se tega, da se slušatelji s svojim vpisom odrekli marsičemu, da morajo poleg rednega dela trikrat tedensko popoldan sedeti v šolskih klopih pet šolskih ur. To posebno poudarjam zaradi tega, ker so med njimi tudi takšni, ki so osnovno šolo zapustili že pred dvajsetimi leti.

Pohvaliti moramo njihovo prizadevnost, zaželeli jim čimveč uspeha, da pridejo do cilja, ki so si ga postavili.

Zelimo pa, da delovne organizacije pomagajo tem slušateljem, saj jih dobro poznajo, vsak dan so z njimi v stikih in le ob pomoči se ni bati, da bi bili slabi uspehi. Pomembno je tudi to, da so to ljudje iz neposredne proizvodnje, ki jim delovni proces ni tuj. Znanje, ki ga bodo pridobili v šoli, bodo lahko koristno in smotrno uporabljali pri vsakodnevnem delu.

Smatramo, da je takšna oblika izobraževanja odraslih primerna, saj kraj šolanja približamo slušatelju, obenem na predavanjih pridobi osnovno znanje, vse ostalo pa se slušatelj ob napotkih predavateljev sam nauči.

Rajko Radmelič

Del slušateljev štiriletne Tehniške tekstilne šole za odrasle v Domžalah

Novo v Radomljah in Homcu

Novo šolsko leto smo v Radomljah pričakali z zadovoljstvom, saj smo dobili novih sedem učilnic in moderno telovadnico. Dolgo pričakovana želja ne samo mladih, ampak tudi odraslih občanov našega šolskega okoliša se je s tem uresničila. Občani, ki so z razumevanjem plačevali in še plačujejo samoprispevek za šole v naši občini, so sedaj dobili še eno potrditev, da se program izgradnje šolske mreže v občini uresničuje, sicer nekolično z zamudo, to pa je posledica zveznih predpisov o zamrznitvi kreditiranja negospodarskih investicij, ki so bili sprejeti 7. januarja 1973.

Naš objekt v vrednosti nad 4.280.555 din je še en dokaz, da program, ki je zastavljen smelo uresničujemo z velikim prizadevanjem Skupščine občine Domžale, ki vlaga v izgradnjo šolske mreže res ogromno napora. Omenim naj, da veljajo objekti, ki so zgrajeni, ali pa so v gradnji, že sedaj nad 5 starih milijard, zbranih sredstev iz naslova samoprispevka pa je samo okrog ene stare milijarde.

Kako je bila potrebna dozidava učilnic in telovadnice v Radomljah naj to podkrepim z nekaterimi številkami:

Število učencev v šolskem letu	
1968/69	465
1969/70	473
1970/71	483
1971/72	508
1972/73	543
1973/74	589
predvidoma v šolskem letu	
1974/75	610

Če pa pogledamo v leto 1963, ko je bilo zgrajeno novo šolsko poslopje, pa je bilo vpisanih le 313 učencev. Komentar o potrebnosti ali nepotrebnosti gradnje je torej odveč, čeprav je bilo glede utemeljenosti gradnje tudi med vodilnimi v Domžalah precej pomislekov. Nadalje naj povem še to, da imamo v oddelkih podaljšanega bivanja 109 učencev in je šola tako ves dan zasedena.

Želja staršev je tudi, da bi imeli celoletno malo šolo, ker imamo v popoldanskem času še toliko prostora, da bi začeli uresničevati akcijski program ZKS, ki je bil sprejet na seji CK ZKS in predvideva do konca leta 1975 v vsej Sloveniji celoletno malo šolo. Po naših izračunih bi stalo šolanje v mali šoli 700 din na učenca, ali za vse tri oddelke male šole okrog 65.000 dinarjev.

Učenci naše šole so hvaležni naši družbeni skupnosti za to veliko pridobitev in bodo z marljivim uče-

njem ter čuvanjem tega lepega objekta opravičili zaupanje naše skupnosti do mladega rodu. Že do sedaj so z učenjem in delom v raznih krožkih veliko doprinesli, da je ime našega pionirskega odreda, ki nosi ime po Radomeljski četni, znano ne samo v občini, ampak tudi širom Slovenije in Jugoslavije.

Naj navedem samo nekaj primerov: Na tekmovanju matematikov za srebrni Vegov znak na občinski ravni so v vseh treh razredih (6., 7. in 8.) zmagali naši učenci. Na tekmovanju v znanju VESELA šola se je edino naš učenec iz sedmega razreda po zmagi na področnem tekmovanju uvrstil na republiško in zasedel odlično drugo mesto. Naši strelci vsako leto dosegajo med moškimi prvo, med ženskami pa drugo mesto v Sloveniji. V tekmovanju pionirjev ob 30. obletnici ZPJ VSI VEMO VSE iz zgodovine NOB in ZPJ so naši pionirji med 150 odredi v Sloveniji zasedli tretje mesto. Pripravili so vsako leto celo vrsto občinskih revij in koncertov ter drugih nastopov za javnost, ki prizadevanja pionirjev nagraduje z velikim občiskom predstav. Za šolo v Cerknem smo zbrali na šoli okrog 3000 din, za Kumrovec pa tudi skoraj 3000 din in so bili pionirji za obe akciji nagrajani. Folklorna skupina vsako leto sodeluje na re-

publiški reviji pionirskih folklornih skupin itd.

V vse to in še v drugo delo s pionirji, mimo pouka, so naši učitelji vložili v lanskem šolskem letu preko 1500 ur dela.

Člani DPM Radomlje so pokrenili akcijo za zgraditev igrišča pri šoli, ki v načrtu adaptacije ni bil zajet. V ta namen so člani društva obiskali vse družine v našem šolskem okolišu in zbrali 32.000 dinarjev. Zato smo prepričani, da bo igrišče do zime zgrajeno, za kar smo se dogovorili z izvajalcem del SLOVENIJA CESTE.

Tudi glede gradnje otroškega vrta so stvari že urejene. Investitor, t.j. TSOV Domžale, je oddala dela Gradbenemu podjetju OBNOVA, ki mora po pogodbi vrtec zgraditi v roku 150 dni.

Občani KS HOMEK-NOŽICE nadaljujejo z asfaltiranjem cest v svojih naseljih. Po uvedbi enoletnega samoprispevka v višini dveh procentov in takojšnji realizaciji začrtanega plana izgradnje, so z delom nadaljevali in s prispevki občanov samih po 750 din ter sredstvi KS, asfaltirali že več ulic v Novem Homcu ter Nožicah. Mislim, da je to lep primer, kako si občani lahko sami zagotovijo boljše in lepše življenjske razmere v svoji sredini.

Rajko Hafner

občine Domžale, in sicer po grafični prilogi (št. 4245/1/2, november 1972, IB Elektroprojekt Ljubljana), ki je sestavni del tega odloka.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Številka: 350-16/73

Datum: 4. 10. 1973

PRESEDNIK
skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, l. r.

Na podlagi 15. člena Zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67 in 27/72) ter 134. člena statuta občine Domžale je skupščina občine Domžale na 45. seji občinskega zbora in z zbora delovnih skupnosti dne 4. 10. 1973 sprejela

ODLOK

o spremembi urbanističnega načrta Domžale — Mengeš (št. projekta P — 1866-c, julij 1968, PP Kranj) razširitev zazidljivih površin v Mengšu, severno od razbremenilnika Pšate.

Zazidljive površine v Mengšu, severno od razbremenilnika Pšate se povečajo tako, kot je prikazano v grafični prilogi (25. 6. 1973, merilo 1 : 2880, BIRO 71 Domžale), ki je sestavni del tega odloka.

Posebna priloga

NOVA ORGANIZIRANOST SINDIKATOV V JAVNI RAZPRAVI

Najbrž je prav, da tudi v našem časopisu opozorimo na novo organiziranost sindikatov, katero narekujejo ustavne spremembe ter izhodišča za deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Iz prakse je razvidno, da kljub dosedanjim prizadevanjem sindikatov ni vedno uspelo, da bi odražali hotenje delovnih ljudi, in sicer: zaradi nezadostne usmerjenosti k bazi, včasih preveč forumskega delovanja ter počasnosti v reagiranju na prava vprašanja in ob pravem času.

Zato bo potrebno, glede na novo ustavo, tudi sindikat organizacijsko prilagoditi spremembam, saj se s tem odpirajo nove naloge in nove možnosti za delovanje sindikata na vseh področjih.

Nova naloga sindikata bo v tem, da ga bodo organizirali delavci kot najširšo razredno organizacijo delavskega razreda v boju za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov in za uresničevanje svojih samoupravnih in drugih pravic in interesov na vseh področjih dela, ustvarjanja in življenja. Skratka gre za sindikat v temeljni organizaciji združenega dela (delovni organizaciji); gre za sindikat delavcev, katerega vsa vodstva so organizirana iz osnovne sindikalne organizacije, v kateri neposredno odloča delavec, torej po delegatskem načelu.

In končno gre za tak družbenoekonomski položaj in vlogo sindikata v družbi in v političnem sistemu, ki ustreza razrednim interesom in težnjam delavskega razreda.

Torej gre za najširše sodelovanje delavcev pri izvajanju funkcije oblasti in pri opravljanju drugih pomembnih zadev, kakor tudi za reševanje socialnih vprašanj, ki so pomembna za vse delovne ljudi in za krepitev njihove solidarnosti.

OSNUTEK NAČEL O ORGANIZIRANOSTI SINDIKATA

Statutarni dogovor naj bi nadomestil vse statutarne akte sedanjih sindikatov in Zveze sindikatov. Nastal naj bi kot dogovor vseh osnovnih organizacij sindikatov, torej ne bi bil sprejet na kongresu, pač pa naj bi 8. kongres Zveze sindikatov Slovenije formuliral njegov dokončni predlog. Gre za stalen akt, ki naj bi s svojimi načelnimi določili urejal osnovne organizacije in delovanje vseh sindikatov in Zveze sindikatov. Le v osnovnih organizacijah sindikatov bi imeli še svoja posebna pravila. Podrobnosti, ki v statutarnem dogovoru ne morejo biti urejene, bodo urejali poslovniki ali izjemoma posebni dogovori in sklepi.

Izhodišča nove organiziranosti so:

2. člen

Povečana cona zazidljivosti v Mengšu se bo urejala z dopolnilno zazidavo.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Številka: 350-15/73

Datum: 4. 10. 1973

PRESEDNIK
skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, l. r.

Na podlagi 11., 13. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67) je svet za gradbeništvo in urbanizem skupščine občine Domžale na svoji 24. seji, dne 26. 6. 1973 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi spremembe urbanističnega načrta Domžale — Mengeš — Razširitev stanovanjske in kmetijske cone v Radomljah.

1. člen

Svet za gradbeništvo in urbanizem skupščine občine Domžale daje v javno razgrnitev spremembo urbanističnega načrta Domžale — Men-

geš (št. proj. 1866, PP Kranj). Predmet razgrnitve je razširitev cone, ki bi bila namenjena za gradnjo stanovanjskih in kmetijskih objektov v jugovzhodnem predelu Radomelj (vzhodno od ceste Radomlje—Dob).

2. člen

Sprememba urbanističnega načrta Domžale — Mengeš je javno razgrnjena za 30 dni, računano od dneva objave tega sklepa v uradnem vestniku občine Domžale. Grafični in tekstualni prikaz sprememb bo razgrnjen na oddelku za urbanizem, gradbeništvo in komunale zadeve skupščine občine Domžale (soba št. 61/II).

3. člen

V času javne razgrnitve lahko delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti in občani dajejo na prikazane spremembe urbanističnega načrta svoje pripombe in predloge v posebno knjigo pripomb, ki bo priložena razgrnjeni dokumentaciji na oddelku.

Številka: 350-15/73

Datum: 2. 10. 1973

Predsednik

za gradbeništvo in urbanizem

Stane Omahna

dipl. gradb. ing., l. r.

je predvideno, da deluje sindikalna konferenca. Sindikalna konferenca na nivoju organizacije združenega dela, ki združuje osnovne sindikalne organizacije v tej organizaciji združenega dela, je lahko sestavljena iz delegatov osnovnih organizacij več sindikatov, ker imamo vrsto podjetij, v katerih so osnovne dejavnosti temeljnih organizacij združenega dela različne.

Normalno bi bilo, da so te organizacije v temeljni organizaciji združenega dela vključene v različnih sindikatih, čeprav je tudi možnost, da so vključene v enem sindikatu.

Prav tako so odprte možnosti republiških konferenc za ožje dejavnosti in možnosti regionalnih konferenc tam, kjer je to interesantno. Tudi te konference sestavljajo delegati osnovnih organizacij sindikata.

OBČINSKA IN MEDOČINSKA ORGANIZACIJA

Osnova za formiranje vseh organov sindikatov in Zveze sindikatov v občini je po tem predlogu dogovor osnovnih organizacij sindikata v okviru občinske organizacije sindikata. Eno izmed stališč je bilo, da je taka organizacija samo tam, kjer je organiziran občinski odbor sindikata. Statutarni dokument tega stališča ne sprejema, ampak izhaja s stališča, da je občinska organizacija sindikata tam, kjer je v občini vsaj ena osnovna organizacija tega sindikata. Stvar osnovnih organizacij sindikata v občini je, ali na občinskem nivoju potrebujejo delegatsko sestavljen občni zbor, ali pa se dogovorijo, da skupne zadeve koordinirajo izvršni odbori kot celote na občinskih sestankih. Vendar pa ta občinska organizacija predstavlja osnovo za delegiranje delegacij tega sindikata v organe tega sindikata na medobčinskem in republiškem nivoju. Kako se voli skupna delegacija, je stvar osnovnih organizacij sindikata v tej občinski organizaciji sindikata. Ob taki odločitvi se načelno izvoli medobčinski odbor, ki je sestavljen iz delegatov občinskih organizacij sindikata. Stav republiškega odbora je stvar sporazuma vseh občinskih organizacij sindikata. Stav delegacije se dogovori med osnovnimi organizacijami sindikata v občini ali v medobčinski organizaciji. Tako bi delovali delegatsko sestavljeni organi sindikatov povsod, kjer se ustvarja in deli dohodek. Torej povsod tam, kjer je potrebna organizirana navzočnost sindikatov.

SINDIKAT KOT ODSEV INTERESA ČLANOV

To načelo zahteva večje število drugače organiziranih sindikatov. Statutarni odgovor to novo organiziranost podrobno ureja. Teze za sporazum bi omogočile vsaki osnovni sindikalni

IZ NAŠIH KRAJEV

KRAŠCE

Gasilsko društvo, ki je 28. 8. 1973 slavilo 35-letnico svojega polnega sodelovanja, je izročilo svojemu namenu nov gasilski avto. S tem se je uresničila dolgoletna želja članov društva in vseh občanov, ki so nesebično pomagali pri zbiranju denarja za nakup avtomobila. Ob finančni pomoči Občinskega gasilskega sklada in Krajevne skupnosti Moravče je to nov dokaz solidarnosti in veljave, ki jo društvo v tem kraju ima. Obstoječi gasilski dom, zgrajen 1953. leta, dve motorni brizgalni, voz in avto ter ostala oprema bodo lahko služili svojemu namenu, kadar bo to potrebno.

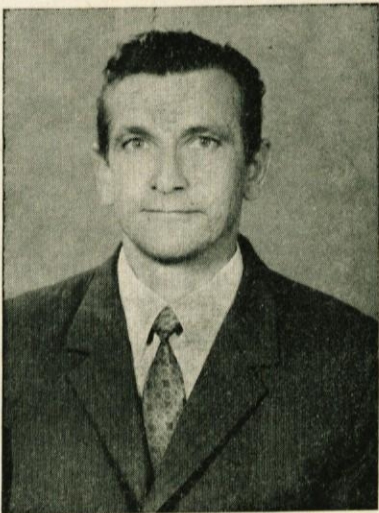
Čeprav so Krašce po številu prebivalcev majhne, pa je vendar skupaj s prebivalci ostalih zaselkov včlanjenih v društvo 46 članov, 12 mladincev in 14 pionirjev. Poleg tega pa dela v društvu še 6 ustanovnih, 3 častni in 8 podpornih članov.

Perger Franc

PRAPREČE

V soboto zvečer, 4. avgusta se je na poti domov, na nezavarovanem mostu (le-ta je že dve leti v zelo slabem stanju in brez varnostne ograje) čez potok Radomljo med Lukovico in Praprečami smrtno ponesrečil Ciril Prelovšek, star komaj 38 let.

V nedeljo zjutraj ga je po naključju našla v potoku njegova hčerka

Marija. Pokojni Prelovšek je bil delavec v tovarni pohišstva »Stol« Duplica, zapustil pa je ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Med delavci v tovarni in med občani je bil zelo priljubljen, saj je bil poznan kot dober delavec. Od njega so se skupaj s potrto družino poslovili tudi gasilci, sodelavci iz tovarne ter številni občani in znanci.

Franc Cerar

ROVA, POSEBNA OSNOVNA ŠOLA HOMEČ

Ne daleč od Radomelj živi in dela KS Rova. Po številu prebivalstva precej manjša, a po aktivnosti neverjetno požrtvovalna in samoiniciativna. Saj so si priborili pred nedavnim lepo asfaltirano cesto, razširili so svoje pokopališče, sedaj imajo v programu izboljšati električno razsvetljavo s postavitvijo novega transformatorja. Kot pred leti za cesto, so tudi sedaj večino denarja zbrali vaščani sami.

Naj omenim še Posebno osnovno šolo na Homcu, ki bo drugo leto praznovala že 10. obletnico svojega

obstoja. Ta šola je v letu 1964 začela s 60 duševno prizadetimi otroci in s petimi oddelki. Danes obiskuje šolo 203 otroci v 17 oddelkih. S svojim uspešnim pedagoškim delom je kolektiv te šole pridobil velik ugled in dosegel zaupanje staršev otrok, da pošiljajo svoje otroke v to šolo brez nekdanjih predsodkov. Šola je še vedno eksterna in se vozi večina otrok vsak dan s šolskimi avtobusi iz najoddaljenejših krajev Tuhinjske doline, Komenške doline in Črnega grabna. Vodstvu šole se je v letu 1972/73 le posrečilo pridobiti potrebne prostore za otvoritev dislociranih oddelkov v Moravčah. Velika potreba in nujnost je, da bi tako domžalska kot kamniška občina čimprej pristopili k konkretizaciji gradnje nove posebne osnovne šole v Domžalah. Vsako odlašanje gre le v škodo otrok, ki so najbolj potrebni naše pozornosti. Vsak otrok, ki uspešno konča to šolo, pa je najbolje vložena investicija za obe občini. S hitrim razvojem posebnega šolstva v obeh občinah nastaja vprašanje kadera in stanovanj za ta kader. Vse premajhni postajajo tudi šolski prostori ob vedno večjem številu šolskih otrok. Sedaj pride na enega otroka komaj 1 m² površine.

Homčani in Nožičani pa bi nujno rabili za svoje društveno in politično udejstvovanje primerne prostore. Sedaj se zbirajo v POŠ, ta pa postaja vse pretesna, ker je ljudi vedno več. Ali se res ne da že enkrat rešiti problem zadružnega doma na Homcu? Marsikaj so tamkajšnji prebivalci že uspešno in samoiniciativno rešili. Zato sem prepričan, da bodo čimprej rešili tudi ta dolgoletni problem, ki kar vpije po rešitvi. Kot nekdanji Homčan jim želim vso srečo!

Nace Vodnik

BLAGOVICA

Ne smemo zaostajati za razvojem. Kljub temu, da je blagovška dolina revna, čutimo potrebo po boljšem in lepšem življenju. Tu predvsem mislim na naša stanovanja, za katere bi lahko našli drugo besedo »svinjak«. Ta beseda je popolnoma na mestu, saj hiše v Črnem grabnu v veliki meri spominjajo na to besedo. Ne mislim kritizirati, pač ugotavljam stvarna dejstva, ki prihajajo do izraza ob vsakem deževju, ko se naše kuhinje spremenijo v kopalnice, vendar na žalost brez kadi.

Vaščani odhajajo v mesta, ker mislijo, da bodo tam boljše živeli kot tu na deželi, kjer ni nobene trgovine, kjer ne morejo zgraditi hiše. Tako ostajamo doma samo starejši. Takih primerov je iz leta v leto vedno več, s tem pa kraj vedno bolj siromaši in tudi ni možnosti, da bi ostali doma, saj ne morejo graditi zaradi »rezervirane« pasu za hitro cesto.

Nikakor ne moremo biti s takšnim življenjem zadovoljni, niti s tem, da se pred našimi hišami ustavljajo »limuzine« in slikajo naše »koče« ter jih verjetno prikazujejo v krajih, kjer so doma. S tem prikazujejo našo revščino in le del trdega življenja na hribovitem predelu naše domovine.

Ironija pa je v tem, da bi radi popravili naše hiše in jih dogradili, vendar edina beseda, ki jo neštetokrat slišimo je: »NE SMEŠ!« Zaradi tega se sprašujemo, če ni Črni graben v Sloveniji, ampak v neki nerazviti pokrajini, daleč izven meja naše domovine?

Tončka Bizilj

OBVESTILO ČLANOM DRUŠTVA UPOKOJENCEV DOMŽALE

Z ozirom na tovarniško razumevanje s strani OK SZDL Domžale, smo upokojenci domžalske občine našli svoj prostorček v našem Občinskem poročevalcu. V njem bo odslej naša stalna rubrika, v kateri se vam bomo redno mesečno oglašali in vas seznanjali z vsemi novostmi, ki vas bodo zanimale. Kakšna bo ta rubrika, bo odvisna od vseh nas. Čimveč nas bo sodelovalo v njej tembolj zanimiva in privlačna bo. Zato že sedaj vabim vse tovarišice in tovariše, da se oglašajo pismeno ali osebno na DU Domžale s svojimi prispevki in to najkasneje do 25. v mesecu. Saj nas teži toliko raznovrstnih problemov, za katere dostikrat ne vemo, kako bi jih rešili, na katere ne dobimo nikjer ne pojasnila ali zadovoljivega odgovora. Naša rubrika bo skušala na vsa vprašanja zadovoljivo odgovoriti. Seveda naj se vsak tudi podpiše, saj bo tajnost z naše strani vsakomur zajamčena.

Ker prihajajo na upravo društva skoraj vsak dan mnoge upravičene in še bolj neupravičene pritožbe od vseh strani, skuša upravni odbor DU vse te pritožbe sproti reševati. Nemogoče pa je odgovarjati na pisma, ki niso podpisana in zelo žaljiva. Mnenja smo, da ima vsak član društva pravico povedati svoje mnenje, vendar v dostojni obliki in s polnim podpisom, saj zato tudi odgovarja. Netovariško pa je, če se nekdo skriva za anonimnostjo in stresa ogenj in pepel na člane upravnega odbora, ki se ne morejo braniti. Vsi veste, da je lažje kritizirati, kot pa delati.

DU Domžale je tudi v tem letu organiziralo celo vrsto lepih izletov v razne kraje naše domovine in tudi izven nje. Vedno je bila udeležba polnoštevilna. Iz vseh izletov so upokojenci odnesli najlepše spomine. In prav je tako, saj mnogi od upokojencev v času svojega aktivnega dela niso imeli niti časa, niti prilike, da bi si privoščili takih izletov.

Kdor dela, dela tudi napake, to je vsakomur znano. Zato je nestvarna kritika ali celo anonimno podtikanje in sumničenje, pa naj bo od katerekoli strani, neumestno in netovariško.

Želim, da bi z otvoritvijo naše stalne rubrike v Občinskem poročevalcu DU bilo še aktivnejše, čla-

ni društva pa bili sproti obveščeni o vseh aktualnih problemih in dogodkih, ki zadevajo nas upokojence.

Vabimo vas k sodelovanju. Svoje prispevke pa lahko pošljete tudi na naslov: Nace Vodnik, Prešernova 21, 61235 Radomlje.

Nace Vodnik

OB RAZSTAVI

Občani Domžal so si ogledali novo razstavo mladih likovnikov v Hali komunalnega centra Domžal. Sama razstava ni bila odprta zaradi velikih pretenzij mladih, pač pa zaradi želje po širšem stiku z javnostjo. Vabilu se je odzvalo mnogo ljudi, ki so bili presenečeni in zamišljeni ob tej malo nenavadni dejavnosti mladih, ki jo doslej niso poznali. Prav gotovo so s tem mladi pripomogli k skupnemu boju mladih v Domžalah, ki že dalj časa iščejo svoj položaj v naši občini. Mladi sedaj upravičeno menimo, da bi nam domžalska občina odstopila prostor, v katerem bi še naprej razvijali svojo že začrtano pot.

Pa tudi sama kvaliteta razstavljenih del je marsikoga presenetila. Odkrili smo, da se nekje nahajajo ljudje, ki zavestno dajejo družbi svoj delež ne samo v kopiranju družbe, ampak v lastnem vizualnem izrazu. Prav gotovo je mladim ljudem dalo njihovo učenje na ustreznih šolah, predvsem pa njihov vpogled na življenje moč, da se neopovrjano izražajo o sebi, družbi ter njeni morali. Zanimivo je tudi, kaj pomeni likovna dejavnost v smislu delovanja mladih? Prav gotovo s tem delom odkrivajo nov svet, ki jih vedno bolj privlači in vznemirja. Po izvedeni anketi med mladimi prebivalci Domžal je velik del mladine zainteresiran tako za likovno, kot tudi za fotografsko, dramsko in literarno dejavnost. Ugotovljamo torej, da ti dve razstavi nista le plod ozke, avtokratske tvorbe, temveč sad prizadevanj številnih mladih, ki so obenem vzbudili zanimanje mladine tudi za zgoraj naštetih dejavnosti.

Prisluhnite tudi drugim likovnim besedam Vinka Železnikarja, Romana Kosa, Toneta Jarca, Mojce Vilarjeve, Braneta Rihtarja in Petra Pavliča, ki so ob pomoči Kulturne skupnosti Domžale in mentorja Fuggerja razgibali kulturno dejavnost mladih.

Tone Jarc

Otvoritev razstave domžalskih slikarjev v preddverju Hale komunalnega centra — slikarji in predstavnika Kulturne skupnosti

V soboto, 29. septembra smo se na ljubljanskih Žalah poslednjič poslovili od Francija Lazarja.

Rojen je bil pred sedemdesetimi leti v Šent Janžu na Dolenjskem. Diplomiral je na pravni fakulteti v Ljubljani leta 1933 in takoj nastopil službo na sodišču, kjer je tudi položil sodniški izpit 1937. Pred vojno je služboval kot sodnik v Velikih Laščah in v Kočevju. Tam so ga belogardisti jeseni 1942 ovadili Italijanom, ker je sodeloval z OF. Bil je aretiran in odpeljan v Ljubljano, od tu v internacijsko taborišče Gonars, od tam v Monigo in končno v Visco, kjer je oboliel za tifusom. V teh taboriščih je prišel skupaj s svojim bratom Ivanom, ki je bil

tudi v internaciji. Po enem letu, ko je Italija kapitulirala, se je vrnil v Kočevje težko bolan, imel je tifus. Zdravil se je pri prijatelju, s katerim sta bila skupaj v taborišču, to je bila učiteljska družina Štolfa. Naslednje leto se je umaknil v Velike Lašče in se zadrževal pri prijateljih. Toda tudi tu so ga belogardisti kmalu »izvohali« in ga ovadili Nemcem češ, da sodeluje z OF. Nemci so ga aretirali in s skupino drugih osumljencev odpeljali v Ljubljano. Pred hotelom Miklič, kjer so imeli svoj štab, so ujetim ukazali izstopiti s kamionom in tedaj sta Lazar in njegov kolega Brane Inkret izkoristila gnečo ter se med vojaki in civilni nekako srečno izmuznila ter po Kolodvorski ulici previdno odšla k znancom v Ljubljani.

Takoj po osvoboditvi je bil Lazar izvoljen za sodnika Okrajnega sodišča v Ljubljani. Zaradi bolehnosti, kot posledice internacije, je bil leta 1948 na lastno željo premeščen v upravno službo. Nekaj let je služboval pri Mestnem ljudskem odboru kot pravni referent, nazadnje pa pri Skupščini mesta Ljubljane kot pravni svetnik.

Kot pravnik in uslužbenec je bil vesten in nadvse pošten, kar izpričujejo tudi njegove vsakoletne ocene saj jih je dobil vedno najvišje. Vedno pa je bil tudi pripravljen vsakomur pomagati, bodisi v pravni, ali kakih drugih zadevi.

Bolj kot pravnik pa smo pokojnika v širši domžalski okolici poznali kot neumornega kulturno-prosvetnega delavca in režiserja, ki je v petdesetih letih na naših odrih zrežiral dolgo vrsto dramskih del vseh zvrsti.

Na zadnji poti pa je Franca Lazarja pospremila veliko prijateljstvo iz Domžal. Poslovili smo se od nje v grenki zavesti, da smo z njim za vselej izgubili najboljšega tovariša, plemenitega človeka in nepozabnega režiserja. Njega ni več, ostal pa bo spomin na njegovo plodno petdesetletno kulturno-prosvetno delo, ki ga bomo ohranili v hvaležnem spoštovanju.

Franci Lazar in domžalska dramatika

Brez dvoma je 50 let njegovega aktivnega delovanja na odrskih deskah v Domžalah čas, ko lahko z zavestjo trdimo, da je več generacij pod njegovim režiserskim vodstvom postavilo na oder takšne stvaritve, ki so po oblikovnosti in izrazitosti sodile v sam vrh slovenske amaterske gledališke dejavnosti. Zaradi tega, ker so v spominih mnogih obiskovalcev ostali liki posameznikov in skupin, ki jih je oblikoval Franci Lazar, ne bo odveč, če se povrnemo v tiste čase, ko so ljudje z velikim pričakovanjem polnili dvorane. Bojazen, da bodo odhajali domov prazni, brez kulturnega doživljanja, in ne prežeti z besedami in kretnjami igralcev, je bila odveč. Kot on sam, so se tudi vsi igralci zavedali kulturnega poslanstva, ki so ga dolžni opraviti v času, ko je ljudem bila slovenska beseda del njihove kulturne potrebe, ko je človek nosil v sebi zavest, da ni več hlapec, ponižan in osiromašen, kot ga je iz domače stvarnosti polpreteklega stoletja v svojih delih oživil Ivan Cankar.

Sprehodimo se po poteh domžalske dramatike in našli bomo veliko tistega, kar še živi med nami in kar je tesno povezano z delom Francija Lazarja.

Kmalu po prvi svetovni vojni je začel sodelovati pri dijaškem društvu »Bistrica«. Ob 10. obletnici tega društva leta 1923 je že postavil na oder Gogoljevega **Revizorja**, leto pozneje pa kot krstno uprizoritev na slovenskem odru župančičevo tragedijo **Veroniko Deseniška**. Pesnik Oton Župančič je večkrat prišel na vaje in je bil zelo zadovoljen, da so ravno domžalski in kamniški dijaki ter študentje tako vzorno naštudirali njegovo delo.

Lazar je Veroniko režiral pozneje še večkrat v raznih krajih med drugimi tudi v Velikih Laščah in po vojni v Domžalah. Med obema vojnama je na odru Prosvetnega društva v Grobljah uprizoril številna dramska dela, med katerimi se gledalci spominjajo kot posebno uspešnih: **Vrnitev, Logarjeva sinova, Mati, Nevesta s krono, Veriga, Voda, Na**

Osojah, Srenja... in še bi lahko našteval.

V letu 1933 smo ga povabili na oder Godbenega doma v Domžalah, kjer je potem ostal stalni režiser. Iz tistih časov se spominjamo posebno uspešnih režij povojne drame

Ruda ter zadnje **Dnevnik Ane Frank**. Z nekaterimi smo gostovali, Kralja na Betajnovi pa smo po nekaj letih ponovno igrali v delno spremenjeni zasedbi.

Žal pa je kasneje delovanje domžalskega odra zamrlo. Vzrokov je

Igralska skupina DPD »Svoboda« Domžale ob drugi uprizoritvi drame Ivana Cankarja »Kralj na Betajnovi«

Vest in ponovne uprizoritve igre **Carski sel**.

Druga svetovna vojna je prekinila naše delovanje, toda kmalu po osvoboditvi smo nadaljevali z delom na odru Godbenega doma. Vse igre je režiral Franci Lazar in skoraj za vse je tudi naštudiral osnutke za scene in kostume. Med najbolj uspele uprizoritve po vojni štejemo: Miller — **Vsi moji sinovi**, Shakespeare — **Kar hočete**, Jurčič-Kersnik — **Rokovnjači**, Gogolj — **Zenitev**, Moliere — **Namišljeni bolnik**, Župančič — **Veronika Deseniška**, Finžgar — **Divji lovec**, Cankar — **Kralj na Betajnovi, Hlapci** in **Jakob**

bilo več. Najpreje je režiser Lazar za svoje dolgoletno, nadvse požrtvovalno, nesebično in vedno popolnoma brezplačno delo namesto pohvale in uradnega priznanja doživel uradno deložacijo iz stanovanja, češ, da ima s sestro Anico in s podnajemnico preveliko stanovanje. Sestra je bila upokojena učiteljica in organizatorica nešteti gospodinjskih tečajev za dekleta ter je tudi vsa leta aktivno sodelovala na domžalskem odru. In tako sta dva najbolj delovna člana igralske družine morala v tesno podstrešno stanovanje, kjer sta vzdržala dolga leta. Vključ temu sta še dalje oba aktivno sodelovala pri dramatikih, obenem pa iskala njima primernejše stanovanje. Ker ga v Domžalah nista mogla dobiti, sta se končno morala preseliti v Ljubljano. Takšno hvaležnost in priznanje sta Lazarjeva zaslužila v Domžalah. Občani, ki so radi hodili na igre in igralci, ki so dolge večere leta in leta žrtvovali, pa niso nikoli pozabili Lazarjevega delovanja v Domžalah. Danes ni iger, ker ni požrtvovalnih organizatorjev in ker ni več dvoran za kulturno dejavnost, pač pa je tako v Domžalah v Godbenem domu kot tudi v Grobljah v Prosvetnem domu — trgovsko skladišče pohištva.

Morda so se časi spremenili, vendar pa ne toliko, da ne bi pogrešali tudi v Domžalah igralske skupine, ki bi skušale spraviti na oder dramske stvaritve naše in svetovne dramatike. Če bodo ti spomini porodili nove zamisli, potem se bo ponovno odprl zastor in se bodo prižgale spet odrske luči, ki so nekdaj tako močno osvetljevale naše kulturno poslanstvo.

Ivan Redenšek

Igralska skupina DPD »Svobode« Domžale ob 25-letnici delovanja Ivana Redenška, ko je uprizorila Finžgarjevo igro »Divji lovec«

50 let KUD »Franc Kotar« Trzin

Letos mineva petdeset let, ko je v Trzinu skupina naprednih ljudi ustanovila tedaj imenovano »Nepolitično izobraževalno društvo«. Kljub neustreznim delovnim pogojem so Trzinci nadaljevali kulturno-prosvetno dejavnost vse do pričetka II. svetovne vojne.

Delo v prosvetnem društvu je ponovno oživel leta 1947 in KUD »Franc Kotar« je danes eno izmed najbolj aktivnih društev te vrste v domžalski občini. Prizadevnost in ustvarjalnost njegovih članov dokazujejo tudi številna priznanja, ki jih je dobilo društvo in člani društva.

V počastitev 50-letnice je posebej osnovan organizacijski odbor, katerega predsednik je bil tov. Pišek Slavko, pripravil »Kulturni teden.« Pričel se je 22. 9. 1973 s slavnostno akademijo, na kateri smo podelili priznanja ustanovnim in sedaj najbolj aktivnim članom društva. Naj omenim najvišje priznanje, ki je bilo podeljeno na akademiji in sicer zlato Gallusovo značko, ki jo je dobil požrtvovalni in dolgoletni prevodnja moškega pevskega zbora iz Trzina, tov. Marko Jernej. Na akademiji je sodeloval Mešani pevski zbor in godalni orkester pod vodstvom Tomaža Habeta.

Pred akademijo smo odprli razstavo društvene dokumentacije.

li društveni prapor s trakovi častnega kuma in kumice ter treh pokroviteljev in sicer: Kulturna skupnost Domžale (ki je bila tudi pokrovitelj celotne prireditve), OS ZKPO Domžale in KS Trzin. Po razvitju prapora in po slavnostni povorki, ki so jo sestavljali člani UO društva, narodne noše, mengeška godba, šoloobvezni otroci in ostali občani, je bila v Domu družbenih organizacij Trzin družabna prireditev.

V sredo, 26. 9. 1973 je v Trzinu gostoval Harmonikarski orkester iz Mengša in Oktet bratov Pirnat iz Jarš. Žal nam je, da je bilo za tako lepo izveden program zelo malo zanimanja med domačini, saj so gosti nastopili pred skoraj prazno dvorano. Tu se je lepo izkazal odnos vaščanov do kulture in upoštevanje vsega truda, vseh priprav in skrbi članov društva, da bo proslava 50-letnice kar najbolj uspela!

Za zaključek Kulturnega tedna smo pripravili premiero »Miklove Zale«. Tu lahko napišem samo to, da smo bili ob obisku in »navalu« na vstopnice prijetno presenečeni. Igro smo kasneje ponovili še dvakrat, enkrat pa smo jo igrali za učence Osnovne šole Mengeš.

Proslava 50. obletnice je uspešno minila, za kar poleg ostalih zasluži izredno pohvalo organizacijski odbor, ki so ga sestavljali: tov. Slav-

Razvitje prapora Prosvetno kulturnega društva »Franc Kotar« Trzin ob 50-letnici obstoja društva ob prisotnosti predstavnikov Kulturne skupnosti

TRZINSKI PRAZNIK

Trzinci presenečajo. In kaže, da bodo še.

Če katero naselje v občini izstopa, potem je to Trzin. Take vzajemnosti in enotnosti ene vasi še nisem videl.

Praznovali so 50-letnico obstoja Prosvetnega društva. Podobnih obletnic smo vajeni. Pogosto nas vabijo plakati in osebna vabila na slavlja (največkrat gasilska), kjer slišimo suha poročila, nekaj pohval in veliko vina, pa konec.

Kajpak, da brez poročila in priznanj tudi v Trzinu ni šlo. Veliko jih je bilo. Za 350 člansko društvo s 100 aktivnimi igralci je to tudi treba. Podeljena so bila najvišja republiška, občinska in društvena priznanja, ki so jih stari ljudje (tudi po 80 let) prejeli s solzami v očeh.

Trzin ni velika vas. Toda velika so srca v ljudeh, ki živijo in ljubijo svojo kulturo, svoje gledališče in vse, kar je lepega.

50 let že obstoja njihovo Prosvetno društvo. Nedvomno se njegov vpliv pozna na kraju samem. Kot rečeno, nisem zasledil, da bi kje

tako složno, mladi in stari ne glede na stan in družbenopolitično aktivnost pripravili svoj praznik. Vsi so delali in vsi prispevali za svoj prapor. Kar stari milijon so zbrali sami Trzinci in zelo so ponosni. Ponosni so tudi na še živeče ustanovne člane Prosvetnega društva, ki so danes stari ljudje polni spominov in polni hrepenenja, da bi še hodili po oderskih deskah.

Tudi velike načrte imajo v Trzinu. Ko uresničijo svojega največjega, bomo lahko prisostvovali v prvem pokritem letnem gledališču v Sloveniji dramski predstavi v izvedbi Prosvetnega društva Trzin. To bo kmalu, pravijo in verjamem jim, so že taki zraven. Veliko takih je zraven. Veliko sposobnih, pridnih in zagrizenih.

Ob koncu ne trdim, da trzinski kulturniki ustvarjajo velike umetniške dosežke. Njihov največji uspeh je v tem, da danes, kot v vseh dolgih petdesetih letih nazaj tako množično ljubijo svoje gledališče in v njem skrbijo za lepo slovensko besedo.

A. Zajc

Igralci KUD Franc Kotar Trzin ob letošnji uprizoritvi Sketove »Miklove Zale«

Gradivo za razstavo je od ustanovitve pa do danes v glavnem zbrala tov. Ručigajeva. Obiskovalci razstave so bili, kot je razvidno iz knjige vtisov, zadovoljni. Med obiskovalci je bil tudi znani dramski igralec in dober znanec našega društva, tov. Maks Furijan.

V nedeljo, 23. 9. 1973 smo razvi-

ko Pišek, Stane Habe, Tone Ravnikar in celotni upravni odbor društva. Vsem omenjenim tovarišem in vsem ostalim, ki so pomagali pri pripravah za ta visoki jubilej, se v imenu KUD »Franc Kotar« Trzin za njihovo prizadevnost in pomoč iskreno zahvaljujem.

Meta Mlakar

MLADINCI,

VKLJUČUJTE SE V KULTURNO PROSVETNA DRUŠTVA!

Mladinska igralska skupina domžalskega Sokola leta 1928. »Pogumni Tonček«, vesela igra, ki je navdušila staro in mlado

Nejko Pirnat 50-letnik

Nejko se je srečal z Abrahamom 12. septembra letos. Izhaja iz številne Pirnatove družine iz Srednjih Jarš. Oče je bil kovač, mama, ki še živi pa še sedaj gospodinji na domu, ki bo čez štiri leta praznoval že 120 letnico, ko je bil zgrajen.

Osnovno šolo je obiskoval v Jaršah, obrtno pa v Domžalah. Izučil se je očetove obrti — kovaštva.

Oče in mama sta bila znana kot dobra pevca, zato ni čudno, da sta veselje do petja vzbudila tudi pri svojem najstarejšem sinu Nejkotu.

Prišla so vojna leta in okupacija. Z bratom Mihom, akademskim slikarjem, sta že januarja 1943 leta odšla v partizane. V hajki, ki je sledila kmalu po prihodu v partizane sta bila z bratom Mihom ujeta in odpeljana v nemško koncentracijsko taborišče Dachau. Kmalu zatem so izselili tudi ostalo družino. V Dachau je v tem času pričel delovati pevski zbor, ki ga je vodil koroški Slovenec Zdravko Hartman.

Ker sta tako Nejko, kakor tudi Miha imela veselje do petja, sta se kmalu pridružila slovenskim pevcem. Zbor je deloval nekako do spomladi leta 1944. In morda še zanimivost iz tega časa. Nek večer so se zbrali Slovenci-taboriščniki in so zapeli pesem »Hej Slovani«. Stražarju, ki seveda ni razumel besedila in pomena pesmi je pesem tako ugajala, da so jo morali še večkrat ponoviti.

29. aprila 1945 so Amerikanci osvobodili taborišče Dachau in tako sta se Nejko in brat Miha lahko vrnila domov.

Takoj po vrnitvi so prepevali na vasi, skupno z domačimi fanti, v veselje deklet in domačinov.

V letu 1949 se je Nejko vpisal v glasbeno šolo, kjer se je pri prof. Sonji Bleiweissovi izpopolnjeval celih šest let.

Ko so bratje doraščali, saj jih je bilo še osem, so se počasi vključevali v skupinsko petje. Sprva so nastopali na raznih prireditvah v

krajevnem merilu, kasneje so pa vse več nastopali tudi na pomembnejših prireditvah. Najbolj pomemben zanje je pa bil nedvomno nastop na oddaji »Pokaži kaj znaš« na RTV Ljubljana v letu 1957. Od takrat naprej je šla pot okteta bratov Pirnat iz Jarš, ki ga vodi jubilant Nejko, strmo navzgor. Postali so znani širom Slovenije.

V lanskem letu je Oktet bratov Pirnat iz Jarš slavil že 15-letnico svojega delovanja. Ob tej priliki so se na jubilejnim koncertu zbrali Goriški in Sentjernejski okteti in Oktet Jelovica iz Škofje Loke. To je bil redka in edinstveni jubilej, ko se je poslušalcem in gledalcem predstavilo osem bratov v oktetu, kajti vsi radi pojejo naše prelepe slovenske, narodne, umetne in partizanske pesmi.

Nemalo zaslug pri tem ima tudi organizacijski vodja Srečo, po strokovni plati pa vodja Nejko.

V letošnjem letu nameravajo izdati prvo ploščo, ki bo upamo v kratkem izšla.

Želimo, da bi jubilant še naprej s tako vneto skupaj s svojimi brati pel naše prelepe pesmi, pa naj

bodo to pesmi bližnje Koroške, kakor tudi ostale slovenske pesmi, kakor tudi pesmi naših bratskih narodov.

Tone Ravnikar

Na grobu svojega brata

V hudi nemški hajki je bila 18. aprila 1943 zjutraj obkoljena na Ziškem vrhu nad vasjo Ziče premična partizanska bolnišnica. Borci, ki so sledili komandirju Ivanu Piršu-Rastku, ko jih je pozval na umik, so se srečno umaknili iz obroča. Večina drugih, ki mu v zmedu niso sledili, so bodisi padli ali pa so bili ujeti. Tega dne je med šestnajstimi partizani padel tudi Kordinov oče iz Rudnika pri Radomljah, ki je bil v partizanih komaj dvanajst ur, njegova hčerka Anica pa je bila hudo ranjena in ujeta. Kasneje je pri njenem reševanju iz bolnišnice na Golniku padel njen brat Dorče.

Med padlimi pa je bil tudi Moskovčan Boris Polunjin, ki je s pomočjo naših ljudi skupaj s prijateljem in sojetnikom Genadijem pobegnil iz ujetniškega taborišča v Celovcu in se priključil partizanom pod Storžičem. Od tam sta bila oba premeščena v Kamniški bataljon in nesrečnega dne sta se zadrževala v premični bolnišnici, ker je bil Boris lažje ranjen. Skupaj s še drugimi petnajstimi padlimi tovariši so še istega dne pripeljali Borisa za pokopališki zid v Radomljah.

Domači za Borisovo smrt niso zvedeli in so ga imeli dolgo časa za pogrešanega. Globoko v prsih pa jim je še vedno tlelo upanje, da se bo Boris nekega lepega dne le vrnil domov živ in zdrav, kakršen je bil odšel kot prostovoljec na bojišče. Žal se je sorodnikom uresničila le želja, da bi vsaj zvedeli za njegov grob. Od nekdanjega Borisovega tovariša in soborca Genadija so z daljnega Sahalina prejeli obvestilo, da njihov Boris počiva v kraju Radomlje v Jugoslaviji. Genadij je namreč zasledil v časopisu poizvedbo za Borisom. Starši žal nikdar niso zvedeli, kje počiva njihov sin, ker so prej umrli.

Borisova sestra, Ljudmila je letos 30. julija že tretjič priromala na bratov grob v Radomlje, ki pa zanj niso več tuj kraj, saj jo prebivalci vedno prijazno sprejmejo. Tako je bilo tudi letos, ko so ji šte-

vilni nekdanji borci in Borisovi tovariši iz Kamnika, Domžal in Radomelj pripravili lep sprejem, na bratovem grobu pa skromno, a prisrčno slovesnost. Ker je bil obisk ravno v dneh občinskega praznika obeh sosednjih občin, je bila na Borisovem grobu oziroma na partizanskem pokopališču v Radomljah ena najlepših in najpretnostnejših prireditev v spomin na slavne dni borbe vseh svobodoljubnih narodov. Ob tej priložnosti so Ljudmili pokazali tudi zelo uspešno razstavo fotografij in dokumentov iz NOB, ki jo je v počastitev občinskega praznika priredil v radomeljski šoli foto-kino klub Mavrica. Na tovariškem večeru pa so nekdanji Borisovi tovariši in soborci pripovedovali Ljudmili o dogodkih in o zadnjih urah, ki so jih preživeli skupaj z Borisom.

Janez Kosmač

Aktiv ZMS Trojane vsako leto organizira za svoje člane več izletov.

Letos je med njimi organiziral dva izleta v sosednjo Koroško.

Člani mladinskega aktiva na letošnjem izletu po Avstrijski Koroški. Pred vojvodskim prestolom, pomembnim kulturnim spomenikom slovenskega naroda, ki stoji na Gosposvetkem polju.

ŠPORTNI POROČEVALEC

Organizacija temeljne telesnokulturne skupnosti Domžale

V zadnji številki Občinskega poročevalca smo na kratko seznanili naše bralce z novim sistemom ureditve telesne kulture v SR Sloveniji in prikazali, kaj je bilo na tem področju storjenega v domžalski občini. Tokrat je namen našega članka delovnim ljudem in občanom, na kratko obrazložiti, kako bo organizirana telesnokulturna dejavnost v naši občini po novem začasnem statutu Temeljne telesnokulturne skupnosti Domžale.

Že v prejšnjem članku smo opozorili na to, da se novi zakon o telesnokulturnih skupnostih omejuje predvsem na načela za ustanavljanje in organizacijo telesnokulturnih skupnosti, medtem, ko je vse ostalo prepuščeno samoupravnemu sporazumevanju in odločanju. V skladu s tem si je iniciativni odbor, ki je pripravil osnutek statuta, postavil kot osnovno izhodišče, da v čim večji možni meri, ta novi temeljni samoupravni akt na področju telesne kulture, prilagodi stanju razvitenosti telesnokulturne dejavnosti v občini ter obenem zagotovi nadaljnji načrti ter organizirani razvoj telesnokulturne dejavnosti. V skladu s tem so urejena posamezna poglavja v začasnem statutu.

Organi telesnokulturne skupnosti, ki jih predvideva osnutek začasnega statuta so: skupščina, izvršilni odbor, odbori in komisije.

Skupščina temeljne telesnokulturne skupnosti šteje 78 delegatov in je najvišji organ skupnosti. Krajevne skupnosti, organizacije združenega dela in telesnokulturne organizacije volijo v skupščino vsaka po 26 delegatov. Skupščina je enodolna, lahko pa se na ločeni seji sestanejo tudi delegati s posameznega področja in obravnavajo določena vprašanja. Sistem delegacij zaenkrat še ni vpeljan, bo pa potrebno kasneje, po sprejetju ustave, sistem delegiranja urediti skladno z določili nove ustave. Statut, ki ga bo sprejela ustanovna skupščina, bo le začasne narave in bo veljal najdalj eno leto. V tem obdobju pa bo potrebno izdelati novi statut in opraviti konstituiranje skupščine. Tudi vsi organi, predvsem izvršilni organ skupščine, so začasni.

Skupščina odloča predvsem o naslednjih pomembnejših vprašanjih:

- sprejema dolgoročne, srednjeročne in letne programe dela, razvoja ter financiranja telesnokulturne dejavnosti v občini,
- določa načela in merila delitve ter uporabe sredstev, s katerimi razpolaga,
- voli organe skupščine,
- voli delegacijo za Skupščino telesnokulturne skupnosti SR Slovenije itd.

Tudi dolžnosti, pravice in odgovornost delegatov so v osnutku začasnega statuta točno opredeljene. Tako ima delegat pravico predlagati skupščini stališča in sklepe in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja skupščine in izvršilnega odbora ter odborov. Delegat si mora pred zasedanjem skupščine zagotoviti mnenja in stališča o vprašanjih, ki so na dnevnem redu zasedanja od tiste organizacije, ki ga je delegirala. Delegati so organizacijam dolžni poročati o svojem delu in o sprejetih sklepih in stališčih skupščine. Delegati imajo ak-

tivno volilno pravico ter so dolžni redno spremljati delo organov skupnosti in aktivno sodelovati na sejah skupščine ter sejah drugih organov skupnosti.

Zasedanje skupščine vodi predsednik v času njegove odsotnosti pa njegov namestnik. Oba izvoli skupščina.

Izvršilni organ skupščine je izvršilni odbor, ki šteje 11—15 članov. Število članov določi v začetku vsake mandatne dobe skupščina skupnosti.

Izvršilni odbor uresničuje sklepe skupščine, pripravlja predloge splošnih aktov in drugega gradiva, ki ga sprejema skupščina, skrbi za izvrševanje delovnih in finančnih planov, ki jih sprejme skupščina, obravnava poročila telesnokulturnih organizacij in organov skupnosti ter vskladuje njihovo delovanje. O sredstvih odloča izvršilni odbor na podlagi globalnega plana razdelitve sredstev. Poleg navedenega ima izvršilni odbor še druge pristojnosti.

Seje izvršilnega odbora vodi predsednik, ki ima svojega namestnika. Osnutek začasnega statuta predvideva, da bi bil član izvršilnega odbora še profesionalni tajnik, ki naj bi imel višjo ali visoko strokovno izobrazbo. O tem vprašanju bo dokončno odločeno na skupščini in to po odločitvi o nadaljnjem obstoju oz. ukinitvi Občinske zveze za telesno kulturo Domžale. Izvršilni odbor v začasnem osnutku predlaga ukinitve Občinske zveze za telesnokulturo s tem, da se vse njene dolžnosti in pravice ter sredstva preneso na Temeljno telesnokulturno skupnost. Ni nobenega utemeljenega razloga, da naj bi v občini obstojali dve organizaciji — pravni osebi, ki bi se ukvarjali z vprašanjem telesne kulture, saj bi na ta način prišlo do prepletanja dela, da dvojne politike glede posameznih vprašanj telesne kulture, poleg tega pa bi nastali dvojni stroški, ker bi bilo potrebno financirati dve organizaciji.

Predvideva se, da naj bi posamezna vprašanja oz. delo na posameznih področjih npr. finančno poslovanje, administracijo, itd., vodila ustrezna služba pri Skupščini občine Domžale na osnovi pogodbe.

Pomožni organi izvršilnega odbora so stalni odbori, katerih naloga je proučevanje posamezne temeljne športne dejavnosti, koordinacija dela med temeljnimi panogami oz. dejavnostmi ter priprava predlogov in izvrševanje sklepov izvršilnega odbora, ki se nanašajo na določeno dejavnost.

Pri stalnih odborih se kot pomožni organi organizirane komisije. Naloga komisij, ki se organizirajo po posameznih panogah športa ali dejavnosti, je proučevanje dela določene veje športa oz. športnega udejstvovanja, koordinacija interesov in dela med športnimi organizacijami iste panoge ter predlaganje ustreznih rešitev odborom, pri katerih so organizirane oz. izvršilnemu odboru in skupščini.

Ustanovna skupščina telesnokulturne skupnosti bo sklicana koncem oktobra oz. v začetku novembra 1973. Na tej seji bo izvoljen izvršilni odbor, ki bo v bodoče najpomembnejši operativni organ na področju telesnokulturne dejavnosti. Takoj po izvolitvi bo moral pripra-

viti predloge planov o delu in financiranju telesne kulture, organizirati bo moral realizacijo samoupravnega sporazuma o financiranju telesne kulture, ki ga je na zadnji seji obravnavala in dala priporočilo za sklenitev občinska skupščina. Moral bo urediti še druga neresena vprašanja npr. zagotoviti ceno oz. brezplačno uporabljanje športnih objektov in telovadnic delavcem in ostalim občanom.

Z ustanovitvijo skupnosti bodo na široko odprta vrata vsem tistim, ki jih veseli delo na tem področju. Novoustanovljena telesnokulturna skupnost in njeni organi bodo lahko svoje odgovorno delo opravljali le, če bodo v teh organih taki ljudje, ki imajo do športa pozitiven odnos in ki se zavedajo pomembnosti telesne kulture za zdravje in počutje delovnega človeka.

Stane Skok

Vzpon na Mont Blanc

Skupina 12 planincev se je v letošnjem poletju namenila, da se povzpne na najvišjo goro Evrope — Mont Blanc. Priprave na daljši obisk v francoske Alpe so bile zelo obsežne, posebno pa še kondicijsko organizirane tako, da ne bi posamezniki imeli težave z višino in redkejšim zrakom. Pa tudi materialno zadevo ni bilo lahko izpeljati. Kajti mimo dobre osebne opreme je bilo potrebnih še vrsta drugih stvari, ki jih zahteva tak vzpon. Skupini so mimo Planinskega društva Domžale pomagale še delovne in druge organizacije ter posamezniki. Tako so finančno podprli odpravo: Induplati Jarše, Papihnica Količevo, Oljarna Domžale, SZDL Domžale, ZB Domžale, ZRVS Domžale, ObZTK Domžale, Jože Koželj iz Doba in Maks Stgrar iz Domžal. Sam vzpon pa je bil doprinos Alpinistične sekcije Planinskega društva Domžale k 25. obletnici društva in 85. letnici planinstva na Slovenskem.

Čeprav je odprava bila po starostni sestavi zelo raznolika, pa to ni vplivalo na samo potovanje in ne na vzpon. Eden izmed udeležencev se spominja poti in nešteto lepih doživetij v sicer »divjem« gorskem masivu Mont Blanca:

Z osebnimi avtomobili smo se 3. julija napotili proti francoskim Alpam z vso opremo in težko prtljago in se po dolgotrajni vožnji ustavili v Chamonixu, kjer smo postavili glavni tabor. Od tu smo se naslednjega dne odpeljali z zobato železnico do višine 2100 m in nato nadaljevali pot peš in se povzpeli na višino 3817 m. Kljub poslabšanju vremena in glavobolu nismo odnehali, šli smo do zadnje kočice na

naši poti. Zgodaj zjutraj smo krenili proti končnemu cilju. Na višini 4400 m smo čutili utrujenost in težko napredovali. Korak za korakom, pa vendar vedno bližje samemu vrhu. Ko smo končno ob 10. uri prispeli na vrh nam ni bilo žal, saj

Vrh Mont Blanca - »strehe« Evrope

se je pred nami odprl gorski svet v vsej svoji lepoti in v misli so prodirali nepozabni vtisi.

Ko smo sestopali po isti poti smo bili prežeti s ponosom in srečnimi smo se šli zopet v Chamonixu s tovaršišema: Hostijem in Milanom Likarjem.

Tako so tudi planinci iz naših krajev doživljali užitke sreče v gorskem masivu Mont Blanca.

Slavko Šikonja

Na sliki člani odprave v Chamonixu: od leve proti desni stojijo: Hosti, Vesel, Jerman, Štifter, Vidmar, Likar; sedijo: Šikonja, Podbevšek, Peterka, Škofic in Prelovšek

Prva trim steza v občini Domžale

Prizadevni člani društev iz Mengša so zgradili prvo TRIM stezo v občini Domžale.

TRIM steza Gobavica ima start in cilj pri novi šoli Mengeš pod Gobavico. Dolžina proge je 2207 m z višinsko razliko 61 m. Ima 20 postaj. Od prve do osme postaje so razgibalne vaje, od 9 do 18 postaje so orodja za pridobivanje moči, od 19 do 20 postaje pa zaključne vaje. Proga je zelo razgibana in poteka po vzhodnem pobočju Gobavice, na najvišji točki prečka pod planinsko kočjo smučarsko progo, nadalje preko Botarce, mimo vodovodnega rezervoarja na severu in razvalin starega gradu, do samega cilja. Proga je zelo slikovita in ima več razglednih točk. Tako se na južni strani pri postaji št. 7 vidi ve-

lovanju strokovnjakov izbrala res najboljšo varianto, po kateri poteka trasa nove TRIM steze, ki je po razgibanosti terena, enkratnih razgledih in sistemski izbiri postajena najlepših v ožji in širši domovini.

Stezo so začeli graditi v mesecu juliju in v času treh mesecev opravili preko 1000 udarniških ur. Vsekakor veliko delo, ki je lahko vsem za zgled, kako se z relativno majhnimi finančnimi sredstvi opravi veliko delo. Zaradi pomanjkanja denarja in časa bodo prizadevni organizatorji v prihodnjem letu zgradili še garderobe, sanitarije in tuše pri samem startu in cilju proge. S tem bodo imeli vsi udeleženci rekreacije res vse, kar zahteva takšen sodoben rekreacijski objekt.

Vse kaže, da svojo besedo držijo, saj dnevno obišče 50 do 60 ljudi vseh starosti od pionirjev do 60-letnikov iz Mengša, Domžal, Kamnika, Kranja in Ljubljane. Prihajajo posamezno, skupine in družine.

Razveseljiva je ugotovitev, da progo poleg rekreacije porabljajo

tudi šola Mengeš kot dopolnilo telesni vzgoji in smučarsko društvo, kjer imajo njeni tekmovalci suhi trening za predstoječo zimsko tekmovalno sezono.

Kaj je to TRIM steza in kaj nam nudi, bo priobčeno v naslednji številki Poročevalca.

S. P.

Na posameznih postajah trim steze so urejene priprave za razgibavanje telesa

lik del Mengša v ozadju pa celo Domžale z okolico tja do Moravč in Trojan. Ko na najvišji točki proge prečkamo smučarsko progo, se nam odpre pogled na Storžič in del Kamniških planin. Na postaji št. 14 je enkratni pogled na mengeško polje, Kamnik, Kamniške planine in Menino planino. Postaja št. 19 je pri razvalinah gradu, kjer je vzidana spominska plošča ob proslavi 800-letnice Mengša. Vse razgledne točke so opremljene s klopcami za počitek.

Tako bo steza služila poleg svojega osrednjega namena za rekreacijo in telovadbo tudi kot sprehalna pot, na kateri se bodo oči spočile na čudovitih pejsajih, pljuča pa se bodo naužila svežega in čistega zraka.

Gradnjo TRIM steze je financiral Občinski sindikalni svet Domžale. Organizacijsko je gradnjo vodilo Turistično društvo Mengeš ob veliki pomoči članov TVD Partizan Mengeš, učencev osnovne šole, Smučarskega društva, Nogometnega kluba, Gasilskega društva, Krajevne skupnosti Mengeš in moralni pomoči družbenopolitičnih organizacij.

Traso steze je izbrala posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov Turističnega društva, Občinskega sindikalnega sveta, Smučarskega društva, TVD Partizan in Krajevne skupnosti Mengeš. Komisija si je predhodno ogledala že obstoječe TRIM steze v Sloveniji in ob sode-

Za vzorno organizacijo dela gre vsa pohvala Turističnemu društvu in njegovemu predsedniku tov. Milanu Jenčiču ter vsem članom društev in organizacij, ki so s svojim delom prispevali k izgradnji steze. Vse priznanje Občinskemu sindikalnemu svetu za finančno in strokovno pomoč ter podjetjema Semesadike in posestvu Emona, ki sta dovolila izgradnjo proge na njenem zemljišču.

Otvoritev steze je bila v nedeljo, 16. 9. 1973, ob 9. uri.

Na otvoritvenem prostoru ob startu proge se je zbralo preko 300 občanov, gostov in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij iz Mengša.

Otvoritveni govor je imel tov. Milan Jenčič, predsednik Turističnega društva Mengeš. Vse prisotne je pozdravil tov. Primčič, predstavnik ObSS, v imenu Občinske zveze za telesno kulturo pa tov. Pavlin Zule. Trim stezo je izročil svojemu namenu predstavnik ObSS tov. Primčič.

Po otvoritvi se je celotna karavana občanov in gostov podala na progo, kjer so mladi športniki pod vodstvom svojih voditeljev demonstrirali ustrezne vaje za posamezne postaje. Enkratni pogled na kolono vedrih obrazov, ki je na postajah vadila predpisane elemente. Vsi prisotni so zatrjevali, da se bodo na progo še večkrat vračali.

Nogometni rezultati

II. kolo — 9. 9.

NPL člani:

Ihan : Črnuče 1 : 4, Enotnost : Domžale 3 : 1, Dob : Elan 2 : 1.

mladinci:

Ihan : Črnuče 0 : 1, Enotnost : Domžale 1 : 3, Dob : Elan 4 : 3.

I. razred člani:

Induplati : Apnar 6 : 2, Ribnica : Mengeš 0 : 2.

mladinci:

Mengeš : Hrastnik 1 : 8.

II. razred člani:

Mirna : Napredek 8 : 1, Radomlje : Tabor 3 : 3.

Pionirska liga C skupina:

Medvode II : Induplati 0 : 9, Kamnik : Domžale 3 : 4, Medvode I : Ihan 0 : 3, Dob : Črnuče 5 : 1.

III. kolo — 16. 9.

NPL člani:

Zagorje : Ihan 1 : 1, Cement : Dob 4 : 1, Domžale : Krim 1 : 2.

mladinci:

Zagorje : Ihan 9 : 0, Cement : Dob 5 : 2, Domžale : Krim 0 : 0.

I. razred člani:

Partizan : Induplati 1 : 2.

II. razred:

Napredek : Ivančna G. 3 : 5, Logatec : Radomlje 2 : 1, Tabor : Lukovica 7 : 1.

Pionirska liga C skupina:

Dob : Medvode 8 : 1, Ihan : Kamnik 0 : 3, Domžale : Črnuče 3 : 2, Induplati : Medvode I 3 : 0.

IV. kolo — 23. 9.

NPL člani:

Ihan : Enotnost 4 : 0, Dob : Domžale 4 : 1.

mladinci:

Ihan : Enotnost 3 : 0, Dob : Domžale 0 : 5.

I. razred:

Mengeš : Hrastnik 1 : 2.

II. razred:

Radomlje : Vodice 2 : 3, Lukovica : Logatec 5 : 4.

Pionirska liga C skupina:

Črnuče : Ihan 1 : 0, ostale tekme odložene.

V. kolo — 30. 9.

NPL člani:

Rakek : Ihan 1 : 4, Domžale : B. Krajina 0 : 1, Črnuče : Dob 1 : 2.

mladinci:

Rakek : Ihan 0 : 2, Črnuče : Dob 6 : 2.

I. razred člani:

Medvode : Mengeš 2 : 1, Induplati : Grosuplje 2 : 1.

mladinci:

Medvode : Mengeš 3 : 1.

Pionirska liga C skupina:

Dob : Induplati 2 : 2, Domžale : Ihan 2 : 0.

VI. kolo — 7. 10.

NPL člani:

Kamnik : Domžale 3 : 1, Ihan : Krim 3 : 2, Dob : Enotnost 0 : 1.

mladinci:

Kamnik : Domžale 0 : 1, Dob : Enotnost 2 : 0.

Pionirska liga C skupina:

Domžale : Medvode II 9 : 0, Dob : Ihan 4 : 2.

M. J.

Predsednik občinske zveze za telesno kulturo Domžale tov. Pavlin Zule pozdravlja prisotne ob otvoritvi trim steze v Mengšu. Na sliki se dobro vidi potek omenjene steze